

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor, 40 bani,
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor, 20 bani,
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foale politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului», Sibiu.

INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

După moartea Moștenitorului de tron Francisc Ferdinand.

Toată lumea politică din Monarhia noastră, precum și din străinătate, se ocupă încă mereu cu cele întâmplăte la Seraievo în Duminică din 28 Iunie n. Vremurile de azi sunt atât de grele, nu numai pentru oamni singuratici, ci și pentru orice popoare sau țări, fie ele mai mari sau mai mici.

Nu mai puțin se recunoaște împrejura-rea, că Monarhia noastră suferă de o seamă de neajunsuri, are atâtea năcazuri și rane, încât e tare de lipsă să răsără de pe undeva un cap luminat (un fel de doftor tare învățat), care să afle căile cele mai bune, pe cari să fie îndreptată conducerea de stat și pacea Monarhiei. Dacă nu se va întâmplă aceasta, — spun cei mai mulți, — viitorul monarhiei austro-ungare are să fie grozav de întunecat. Astfel fiind, e ușor a înțelege ce va să zică a pierde un moștenitor de tron în puterea bărbăției, a vedea cum se stinge un om, dela care atâtea popoare așteptau croirea unei sorți mai bune.

Pentru că aceea una încă stă: afară de maghiarime, toate celelalte popoare ale Monarhiei legau cele mai mari speranțe de viitorul Împărat. În diferite rânduri el lăsa-se a se înțelege, că după ce se va urca pe tron, va schimbă o seamă de lucruri; are de gând să dea egală îndreptățire la toate neamurile din monarhie, va recunoaște drepturi naționale tuturor popoarelor, cari susțin Monarhia. Vor avea deci aceleași drepturi naționale Români ca și Maghiarii, Cehii și Polonii ca și Nemții, Croații, Sârbii, Slovaci și celelalte naționalități din Monarhie își vor putea cultiva limba lor cum le place, cu un cuvânt va fi o adevărată libertate pentru toți cetățenii patriei, pe care o susținem cu banii și cu sângele nostru al tuturor.

Dar acum vedem, că aceste frumoase planuri, pe cari le făurea viitorul Împărat, sunt îngropate deodată cu el. Zicem îngropate, fiindcă nu știm întrucât noul moștenitor de tron e stăpânit de aceleași vederi ca răposatul. Afară de aceea moștenitorul Carol Francisc Iosif e cu mult mai tânăr, el n'are experiența (cunoștința) vieții, și astfel e mai ușor de luat cu vorba din partea celor tari și mari ai zilelor de azi sau de mâine.

Cu totul altcum eră Francisc Ferdinand. Acest principe liniștit și hotărât, înzestrat cu un mare simț de dreptate, eră considerat ca singurul în stare să țină cum-pană între naționalități. De aceea cu el n'a

murit un principe, ci o mare idee de prefacere a monarhiei noastre; cu el deodată a căzut steaua lucitoare a naționalităților asuprite.

Și e curios lucru în aceste zile a face constatarea, că toți aceia, cari se temeau de înfăptuirea planurilor răposatului, încep acum a bate clopotul amenințător, că noul moștenitor nu cumva să urmeze politica lui Francisc Ferdinand, fiindcă iată ce a pățit acesta, dacă le-a făcut ochi dulci naționalităților!

Noi susținem însă, că aproape toate naționalitățile din Monarhie priveau cu ochi buni pornirile răposatului moștenitor. Iar dacă el cu toate acestea a avut o soartă atât de dureroasă, — aceasta este a se considera ca fapta unui descreerat, a unui criminal lipsit de orice simț și dornic numai de a ruina totul, fie bun, fie rău, fără nici o deosebire.

De aceea sperăm, că noul moștenitor nu se va abate dela căile bătute de înaintașul lui. Ce e drept, fiind el abia de 27 de ani, pe când răposatul avea 51 ani, nu știm întrucât e de pregătit pentru povara sarcinei ce-l așteaptă. Pentru lumea mare moștenitorul Carol Francisc Iosif e o persoană necunoscută. Și totuși lui îi poate reveni în tot momentul sarcina de a conduce destinele Monarhiei.

Având în vedere, că răposatul ținea mult la toate naționalitățile Austro-Ungariei, iar la Români în deosebi, — pe când despre noul moștenitor nu se știe nimic cu siguranță, nu mai încapem îndoială, că trebuie să urmărim cu atențiune cele ce se vor desfășura în viitorul apropiat.

Până atunci să sperăm însă, că se vor lămurii lucrurile și spre binele naționalităților din Monarhie, — iar nu numai pentru cei ce ne asupresc, fiindcă continuarea aspiririlor ar putea avea urmări dintre cele mai nefericite, de ceace ne-ar plăcea să ne ferească Dumnezeu.

Credem, că nu vom fi mereu lăsați la voia asupritorilor de azi, fiindcă aceasta tot la mai rău ar duce. Nu ne temem însă, că vom pieri, fiindcă un popor de milioane nu mai poate pieri în zilele de azi, doar cel mult că ni se lungesc suferințele.

Dar ne-ar plăcea să vedem zorile unei liniști cumsecade în Monarhia noastră, care liniște nu se poate însă înfăptui prin asuprirea unor naționalități din partea altora, ci prin o egală îndreptățire, așa după cum plănuiă răposatul moștenitor de tron.

Aceasta e singura politică mântuitoare pentru Monarhie! Toate celelalte încercări vor duce, mai curând ori mai târziu, la stări, asupra cărora e mai bine să nu ne gândim azi, fiindcă noi sperăm îndreptarea celor rătăciți și stăpâniți de șovinism orb!

Scrisoarea Împăratului

cătră ministrii-prezidenți ai Ungariei și Austriei, precum și glasul Împăratului cătră armată.

Maiestatea Sa Monarhul nostru a adresat o scrisoare preainaltă cătră prim-ministrul Ungariei Tisa și prim-ministrul Austriei Sturg, precum și cătră ministrul de finanțe comun (al ambelor țări) Bilinski. În această scrisoare, care s'a publicat în foile oficioase ale celor două guverne, se spune următoarele:

„Adânc mișcat mă gădesc azi sub impresia faptului nenorocit, care mi-a răpit pe nepotul meu iubit în plină muncă închinată împlinirii datoriei, împreună cu soția sa prea bună și care m'a pus pe mine și pe casa mea în doliul cel mai dureros.

Dacă pot avea o alinare în această adâncă durere, o pot găsi în nenumăratele probe de alipire credincioasă, care mi-a venit din toate cercurile populațiunei.

O mână criminală mi-a răpit o rudă iubită și un ajutor credincios și a smuls copiilor săi tot ce le eră mai scump pe acest pământ, sdrubind de o durere nespūsă capetele lor nevinovate.

Totuși, nebunia unui mic grup de rătăciți nu poate sdruncina legăturile sfinte care mă unesc cu popoarele mele; ea nu atinge simțămintele de dragoste adâncă ce mi-au fost arătate într'un mod atât de duos din toate părțile Monarhiei, mie și dinastiei.

De 65 de ani am împărtășit cu popoarele mele dureri și bucurii, mereu dându-mi seama, chiar în ciasurile cele mai grave (grele) de înaltele mele datorii și de răspunderea pentru soarta milioaneilor de suflete, de cari voiu trebui să dau socoteală celui Atotputernic.

Nenorocirea dureroasă, care a căzut pe capul meu, va întări dorința mea de a lucra până la ultima mea suflare pentru binele popoarelor mele, în calea recunoscută cea bună; și dacă pot odată lăsa urmașului meu o garanție de dragostea lor, ca o garanție prețioasă, va fi cea mai frumoasă răsplată pentru grija mea părintească.

Vă însărcinez să aduceți mulțumirile mele la cunoștința tuturor celor cari, în aceste zile de restrîcție, s'au strâns împrejurul tronului cu o credință și un devotament sincer“.

Viena, 4 Iulie 1914.

Franz Iosef.

Maiestatea Sa și armata.

Maiestatea Sa monarhul a dat următorul ordin de zi către armată și marină:

„Alteța Sa Imperială și Regală generalul de cavalerie și amiralul arhiducele Francisc Ferdinand, inspector general al armatei întregi, a căzut șterfă unui atentat urât și adânc îndoliat deplâng împreună cu armata mea întregă pe fericitul, a cărui ultimă lucrare a fost închinată împlinirii datorinții sale scumpe de soldat. Ultimele sale ordine le-a adresat trupelor brave, cari se nizuiesc cu credință și bucurie în Bosnia și Herțegovina spre a ajunge la culmea chiemării lor.

Pe cât de înaltă a fost starea pe care i-am dat-o răposatului în armata mea pe uscat și pe apă, pe atât de înaltă a fost gândirea sa despre lucrările luate în primire. Din mijlocul acestei activități (munci) binecuvântate ne-a fost răpit. Ne plecăm îndurerăți în fața voinței nepătrunse a Atotputernicului, care a cerut o jertfă atât de mare pentru mine, pentru armata mea și pentru patrie.

Totuși nu renunț (nu părăsesc gândul) la speranța într'un viitor priincios, convins fiind, că oricare ar fi nenorocirea de care am putea fi încercați, Monarhia va avea un sprijin sigur în devotamentul energetic al forțelor militare ale Monarhiei, cari își îndeplinesc cu credință datoria lor.

Viena, 4 Iulie 1914.

Franz Iosef.

Francisc Ferdinand și Români.

Bisericile noastre jelesc moartea Moștenitorului de tron și a soției sale, prin facerea de parastase și tragerea clopotelor.

Uciderea moștenitorului de tron Francisc Ferdinand și a soției sale a umplut de jale pe toți credincioșii bisericii românești, atât a celei greco-orientale cât și a celei greco-catolice. Pentru odihna de veci a ucișilor se înalță în bisericile noastre rugăciuni și se fac parastase. Se vedește în chipul acesta adâncă durere din sufletul poporului român în fața pierderii lui Francisc Ferdinand, de care legam atâtea nădejdi bune în viitor.

Luni, în 29 Iunie nou, Preasfinția Sa episcopul Dr. Miron Cristea dela Caransebeș a conchiat consistorul diecezei **Caransebeșului** la o ședință, în care a ținut o cuvântare duioasă, a amintit de frumoasele daruri sufletesti, cu cari erau înzestrați moștenitorul de tron Francisc Ferdinand și soția sa Sofia. Tot în această ședință s'a hotărît ca toate comunele parohiale din dieceză să înalțe rugăciuni pentru odihna sufletelor celor doi uciși.

Duminecă la 5 Iulie, în catedrala din **Sibiu** s'a făcut parastas pentru odihna vecinică a sufletelor lui Francisc Ferdinand și a soției sale Sofia. A slujit la parastas însuși Inalt Preasfințitul nostru mitropolit **Ioan Mețianu** încunjurat de Prea cuvioșia Sa Dr. Eusebiu Roșca, directorul seminarului Andreian, de d-nii asesori L. Triteanu,

Ioan Droc, Dr. I. Stroia, Dr. V. Bologa, Mateiu Voileanu și de domnii diaconi Câmpeanu și Dr. Costea. Cântările funebre le-a cântat corul seminarului. După parastas Inalt Preasfinția Sa mitropolitul Ioan Mețianu a ținut o cuvântare, arătând că toate popoarele monarhiei noastre jelesc moartea lui Francisc Ferdinand, dar cu deosebire poporul românesc, care vede în el un om al dreptății. Inalt Preasfinția Sa a blestemat mâna fărădelege, care a răpit viața moștenitorului de tron. Ca încheiere a cuvântării roagă pe credincioși să păstreze amintirea lui Francisc Ferdinand în mijlocul lor, căci cine știe de vom mai avea în capul monarhiei pe un om atât de iubitor de dreptate. — Despre scrisoarea adresată de Exzellența Sa mitropolitul Mețianu către bisericile gr.-or. ca în ziua înmormântării să se tragă clopotele, iar în Dumineca după înmormântare să se facă parastase pentru cei doi răposăți — am scris în numărul trecut.

Luni, la 29 Iunie n. în **Blaj** s'au așezat steaguri de doliu (jelire) pe catedrală și pe școli. Inalt Preasfinția Sa mitropolitul **Mihali** a ținut o cuvântare înduioșătoare în ședința consistorului mitropolitan din aceea zi despre grozava întâmplare dela Seraievo. Joi în 2 Iulie nou, Inalt Preasfinția Sa a celebrat (slujit) în catedrala din Blaj un *requiem* (slujbă pentru odihna de veci a celor doi morți). Tot în aceeași zi a dat un circular (ordin) către toate comunele bisericesti din metropolie ca să se celebreze câte-o liturgie pentru sufletele lui Francisc Ferdinand și al soției sale și pe toate școlile confesionale să se pună steag de doliu.

Astfel își mătrurisesc credincioșii bisericilor românești marea lor părere de rău pentru moartea neașteptată a lui Francisc Ferdinand, dela care așteptam fapte de dreptate, prin cari să asigure viitor bun neamului nostru.

Doliul Curței române.

„Monitorul Oficial“ (așa se numește foaia oficioasă a guvernului României) a publicat următoarea știre:

„Maiestatea Lor Regele și Regina au primit, cu o adâncă mâhnire, știrea despre îngrozitoarea nenorocire, care lovește într'un mod atât de crud familia imperială și regală a Austro-Ungariei, prin neașteptatul sfârșit al Alteței Sale Imperiale și Regale Arhiducele Francisc Ferdinand, moștenitorul tronului austro-ungar, și al soției sale Alteța Sa ducesa de Hohenberg, încetați din viață în ziua de 15 Iunie st. v. la Seraievo.

„Acest trist eveniment (întâmplare) a pătruns de o jale adâncă inimile Auguștilor noștrii Suverani (pe Regele și Regina României), cari erau legați de ilustrul defunct nu numai prin legături strănse de familie, ci și prin legături de o sinceră și încercată prietenie.

„Indată după aflarea acestei dureroase vești, Maiestatea Lor Regele și Regina au telegrafiat Maiestatei Sale împăratului și rege apostolic al Austro-Ungariei, exprimând viua parte ce iau la această crudă încercare. Maiestatea Sa Impăratul a răspuns Auguștilor noștrii Suverani, mulțămindu-le în termenii cei mai călduroși“.

Acestei manifestațiuni a Curței regale române trebuie să i se dea o deosebită însemnătate. Se știe într'adevăr că publi-

cațiunile ce apar în „Monitorul Oficial“ cu ocazia morții unui membru al unei familii străine princiare, conțin de obicei numai înștiințarea doliului, luat de Curtea regală română. Maiestatea Sa regele Carol, prin publicațiunea de mai sus, a voit să dea o deosebită însemnătate durerei ce i-a cauzat moartea arhiducei moștenitor Francisc Ferdinand, un adevărat și sincer prieten al neamului românesc.

Legăturile de veche prietenie ce unesc ambele Curți domnitore și ambele țări de atâta timp — cum a declarat-o și prim-ministrul Brătianu în cameră — fac să se creadă că și în viitor va fi cu puțință o lucrare împreună a ambelor țări pentru susținerea păcii în Balcani, încunjurându-se sguduiri și schimbări, ce persoane cu gânduri rele caută să provoace prin mijloace criminale, condamnate de toată lumea și mai cu seamă de toți Românii, cari doresc înalta stare de azi a țării lor politice cuminți urmate până azi de conducătorii ei, în frunte cu Maiestatea Sa regele Carol.

Inmormântarea.

Sosirea rămășițelor pământești la Viena.

Rămășițele mortuare ale arhiducei Francisc Ferdinand și ale ducese de Hohenberg au sosit la Viena Joi seara, la 10 ore (2 Iulie n.), cu un tren special. Erau așteptate la gară de noul moștenitor de tron, arhiducele Carol Francisc Iosif, de ministrul de războiu și de căpeteniile Curții. Multe doamne erau în doliu (îmbrăcate în negru). Carol Francisc Iosif se apropie de vagon, dând onorul răposatilor. Toți cei de față fură adânc mișcați când cosciugele au fost ridicate și transportate în salonul de așteptare al Curții, transformat în capelă, unde preoții Curții dădură binecuvântarea. Când cortegiul mortuar se puse în mișcare, mulțimea adunată în fața gării îngenunchiă. Pe tot drumul până la palat, o mulțime de mai multe sute de mii de oameni erau așezați de amândouă părțile drumului. Când cele două care mortuare, însoțite de garde și de trupe, trecură printre mulțime, toți se descoperiră într'o tăcere adâncă. Mulți plâneau.

Sosind la Curtea reședinței imperiale, cosciugele fură din nou binecuvântate de preotul Curții, apoi fură transportate în biserică parohială a reședinței imperiale, unde au luat parte la ceremonia binecuvântării: arhiducele Carol Francisc Iosif, arhiducesele Zita, Maria Terezia, Maria Anunciata și alte persoane din familia domnitore.

Vizitarea cosciugelor.

Vineri dimineața (3 Iulie n.) între orele 10 și 12 s'a permis publicului să vadă catafalcurile așezate în capelă. Un public grozav de mare a vizitat în acest timp capela.

După amiază, de cu vreme zeci de mii de oameni așteptau pe străzi și în fața Hofburgului trecerea cortegiului.

În rândurile publicului foarte multe doamne au ieșit în ținută de doliu.

Toate prăvăliile au fost închise iar felinarele (lămpașele de pe stradă) erau aprinse și acoperite cu flor negru.

În general străzile aveau o înfățișare impunătoare de doliu. La orele 4 după amiază au fost trase clopotele tuturor bisericilor din Viena.

Slujba de înmormântare.

Vineri după amiază (3 Iulie n.) la orele 4, a avut loc în biserica reședinței imperiale slujba înmormântării arhiducelui Francisc Ferdinand și a soției sale, fiind de față Maiestatea Sa monarhul, Arhiducii, Arhiducesele, membrii familiei ducese de Hohenberg, miniștrii, președinții camerelor deputaților și ai casei magnaților, corpul diplomatic, reprezentând pe suverani și pe șefii de state, numeroase deputațiuni ale regimentelor. Au mai luat parte numeroși demnitari ai Curții și statului, primarii Vienei și Budapestei precum și cel din Agram cu deputațiuni din partea orașelor lor. Toți au fost foarte mișcați în momentul în care împăratul, urmat de membrii familiei imperiale, a intrat în capelă. Cardinalul Piffli a dat binecuvântarea. Slujba a avut o adâncă înrăurire asupra celor de față, cari nu-și puteau ține lacrimile și suspinele. După slujbă, biserica a fost închisă, iar împăratul s'a întors la Schönbrunn.

Transportarea cadavrelor la Arstetten.

La orele 10 seara rămășițele răposaților au fost ridicate pe 2 dricuri spre a fi transportate la gara de Vest, iar de acolo cu trenul la Arstetten. Din ordinul Maiestății Sale, trupele erau așezate pe două rânduri pe tot parcursul, iar mulțimea ocupă trotuarul la spatele trupelor. Pe strade se aflau multe corporațiuni cu steagurile. Peste tot pe unde a trecut cortegiul, trupele au dat ultimele onoruri, plecând steagurile, cari erau înfășurate în flor negru, în sunetul dobelor; mulțimea se descoperea tăcută; mulți plângeau.

La orele 10 și 15 minute cortegiul a ajuns la gară, unde se aflau de față arhi-

ducele Carol Francisc Iosif, arhiducii Petre Ferdinand, Iosif Ferdinand, Leopold Salvator, Francisc Salvator, principele August Leopold de Saxa-Coburg, miniștrii și înalți ofițeri. După o nouă binecuvântare cosciugele au fost puse în vagon iar trenul special a plecat la orele 10 și 55 de minute. La ducere și întoarcere arhiducele Carol Francisc Iosif a fost salutat în mod foarte simpatice de marea mulțime.

Diferite amănunte.

Neînțelegeri din prilejul înmormântării.

Foile vieneze au scris în zilele acestea că starea principelui de Montenuovo, care e încredințat cu conducerea tuturor afacerilor la Curtea Impăratului, este sdruncinată din cauza hotărârilor, pe cari le-a luat privitor la înmormântarea răposatului arhiduce moștenitor. Principele Montenuovo nu putea suferi pe ducesa Sofia de Hohenberg, soția defunctului moștenitor al tronului. A-

sta din cauză, că soția moștenitorului nu se trăgea dintr'o familie domnitoare, ci numai grofească. De aceea principele Montenuovo a fost de părere și a hotărât, ca numai sicriul Arhiducelui să fie transportat în capela împărătească dela palat, pe când al ducese Sofia să fie dus sau în palatul „Belvedere“ unde își avea locuința în Viena Moștenitorul de tron, sau dacă nu, sicriul ei să fie dus dela gara de sud dreapta la gara de vest, de unde să urmeze apoi transportarea la Arstetten.

Acest plan al principelui de Montenuovo a fost zădărnicit de mama arhiducelui Francisc Ferdinand, arhiducesa Maria Terezia și de arhiducele moștenitor Carol Francisc Iosif, cari s'au plâns Impăratului. Bătrânul monarh a dat ordin ca să se zădărnicească programul principelui de Montenuovo. Astfel și corpul ducese Sofia de Hohenberg a fost adus la Viena în gara de sud, iar de aci dus în biserica imperială. Cu toate acestea, copiii defunctului arhiduce nu li s'au permis (nu le-a fost iertat)

ce deasemenea eră contrar programului principelui Montenuovo.

Principele Montenuovo oprise chiar și nobilimei înalte (grofilor mari) să ia parte la înmormântare. Când nobilimea protestă, principele Montenuovo se consfătuie cu ministrul de interne, baronul Heinhold, și ministrul de externe contele Berchtold.

În fața acestor stări, membrii înaltei nobilimi au amenințat că-și depun rangurile și decorațiunile (adecă ei, nobilii, dacă sunt astfel dați înapoi, se vor mulțumi de toate rangurile și medaliile, ce le au dela Impăratul). Văzând aceasta principele Montenuovo s'a învoit și a lăsat din planurile lui atât de ciudate, iar Impăratul a ordonat o înmormântare militară, la care să ia parte întreaga garnizoană din Viena.

Tot împăratul Francisc Iosif a ordonat ca copiii arhiducelui Francisc Ferdinand, cari au moștenit numai două milioane de coroane în bani gata, să primească anual dela Impăratul 400,000 coroane. Arhiducesele moștenitor încă și-a luat asupra-și această îndatorire când se va urcă pe tron.

Asupra moștenirii averii răposaților nu sunt lucrurile încă destul de descurcate. După legile Casei domnitoare partea cea mai mare a averii răposatului moștenitor trebuie să rămână membrilor familiei domnitoare, în prima linie să treacă în stăpânirea noului moștenitor de tron. Și cum copiii orfani nu fac parte din familia domnitoare (numai din cauza mamei lor), ei rămân acum fără o seamă de avere. De aceea să susține, că s'au făcut întrepuneri pe lângă Impăratul, ca el să le asigure un venit bun, ca astfel copiii să se poată susține și de acum înainte în starea aceea, cum ar fi fost dacă trăia tatăl și mama lor.

Moștenitorul de tron în sinul familiei sale mult iubite.

să ia parte la slujba înmormântării, ca nefiind egali în rang cu persoanele, cari după naștere fac parte din familia domnitoare.

Tot din cauza ducese de Hohenberg, principele Montenuovo a mai hotărât ca la cortegiul înmormântării să nu ia parte armata. Ambele sicrie aveau să fie îngropate noaptea în cripta castelului Arstetten, în prezența numai a funcționarilor Curții.

În contra acestei hotărâri s'a ridicat nepotul arhiducelui Francisc Ferdinand, moștenitorul tronului Carol Francisc Iosif, care izbuti să capete învoirea Impăratului, ca copiii să poată vedea sicriile părinților lor în capela palatului din Viena. Dar n'a putut izbuti ca sicriile să fie transportate ziua la Arstetten.

Tot în contra voinței principelui Montenuovo, arhiducele moștenitor Carol Francisc Iosif s'a dus la gara de sud, pentru a fi de față la sosirea sicriilor. Arhiducele Carol Francisc Iosif a mai hotărât, ca soția sa Zita și arhiducesa Maria Anunciata să aștepte cadavrele în capela Curții, ceea-

Alte amănunte asupra neînțelegerilor.

Un prinț austriac a publicat o scrisoare într'o foaie vieneză, unde să spune, că populația orașului așteptă să se ordoneze un doliu public, lucru ce nu s'a întâmplat. Asta tot din vina lui Montenuovo, din care cauză n'au venit la Viena nici capetele încoronate, cari doriau să vie la înmormântare.

Ducele de Montenuovo eră dușman înversunat al arhiducelui Francisc Ferdinand, pentru că acesta l-a încunjurat în mai multe rânduri (poate fiindcă Montenuovo ură tare pe ducesa moartă). Tot în urma dispozițiilor luate de mareșalul Curții, orfanii arhiducelui n'au putut să ia parte la sfințirea rămășițelor pământești în Hofburgul din Viena, alături de ceilalți prinți, ci numai după aceea. Fratele ducese ucise, contele Șotec, a fost nevoit să pătrundă pe furiș până la catafalcul cu morții, ca să-și ia rămas bun dela sora și cumnatul său, fiindcă nici ei nu fusese învitat să ia parte la înmormântare.

Cum au fost înștiințați copiii despre marea nenorocire.

Oricine își poate ușor închipui, că mare trebuie să fi fost îngrijirea celor ce au făcut cunoscut copiilor grozava nenorocire, ce s'a întâmplat cu moștenitorul de tron și soția sa. Asupra felului, cum li s'au adus aceasta la cunoștința copiilor, se spune următoarele:

Arhiducele Francisc Ferdinand și ducesa de Hohenberg, înainte de a pleca în Bosnia au încredințat cu supraveghierea copiilor pe preotul și profesorul de casă Dr. Stanovski. Copiii au rămas în castelul dela Clumeț lângă Witingau. Duminecă la amiazi (28 Iunie n.) a sosit o telegramă din Seraievo asupra marei nenorociri. Dar nimeni n'a îndrăznit să spună copiilor despre cele întâmplate.

Încă Duminecă după amiazi a sosit din Praga cu trenul accelerat (fulger) mătușa copiilor, contesa Henrieta Chotek, sora cea mai tinără, de 34 ani, a răposatei, care trăește în Praga. Ea s'a înțeles cu preotul Stanovski, ca încet-încet să pregătească copiii cu îngrijire, iar feroasa faptă să le-o aducă la cunoștință numai mai pe urmă.

Copiii, când au văzut pe mătușa lor, au sărit iute asupra ei, veselindu-se și bucurându-se. Dar princesei (copilei) Sofia, care e de 13 ani, i-a bătut la ochi, văzând că mătușa lor nu e de loc

voioasă. „Mătușe, ce-ți este? De ce ești așa tristă?” — a întrebat copilă îngrijată. Contesa luptă însă cât putea să-și păstreze liniștea, apoi a început: „Dragii mei, eu am primit azi o telegramă din Seraievo, în care se spune, că tătica și mămica sunt greu bolnavi. Dar voi nu vă lăsați, ci mergeți în biserică și vă rugați pentru părinții voștri.”

La auzul acestor cuvinte, bieții copii au stat un moment și priveau la mătușa lor

de par'că și-ar fi pierdut mintea. Apoi au început un plâns grozav și cu șiroaie de lacrimi au sărit asupra mătușei, pe care o întrebau mereu: „Bolnavi? De ce? Unde? Și dintr'odată amândoi?”

Contesa, care însăși începuse a plânge, apără și îmbună copiii din cât mai putea. Ea a răspuns îndoielnic, că încă nu știe, în telegramă nu stă nimic mai de-aproape, dar poate vine în curând vr'o știre mai amănunțită. — După aceea plângând au plecat cu toții în biserică, unde copiii au început a se ruga pentru iubiții lor părinți.

plângeau și suspinau. Dr. Stanovski a început a spune copiilor, că de către seară a sosit o a doua telegramă din Seraievo, în care se face cunoscut că părinții se află foarte rău, așa că se poate aștepta și cea mai groznică întâmplare.

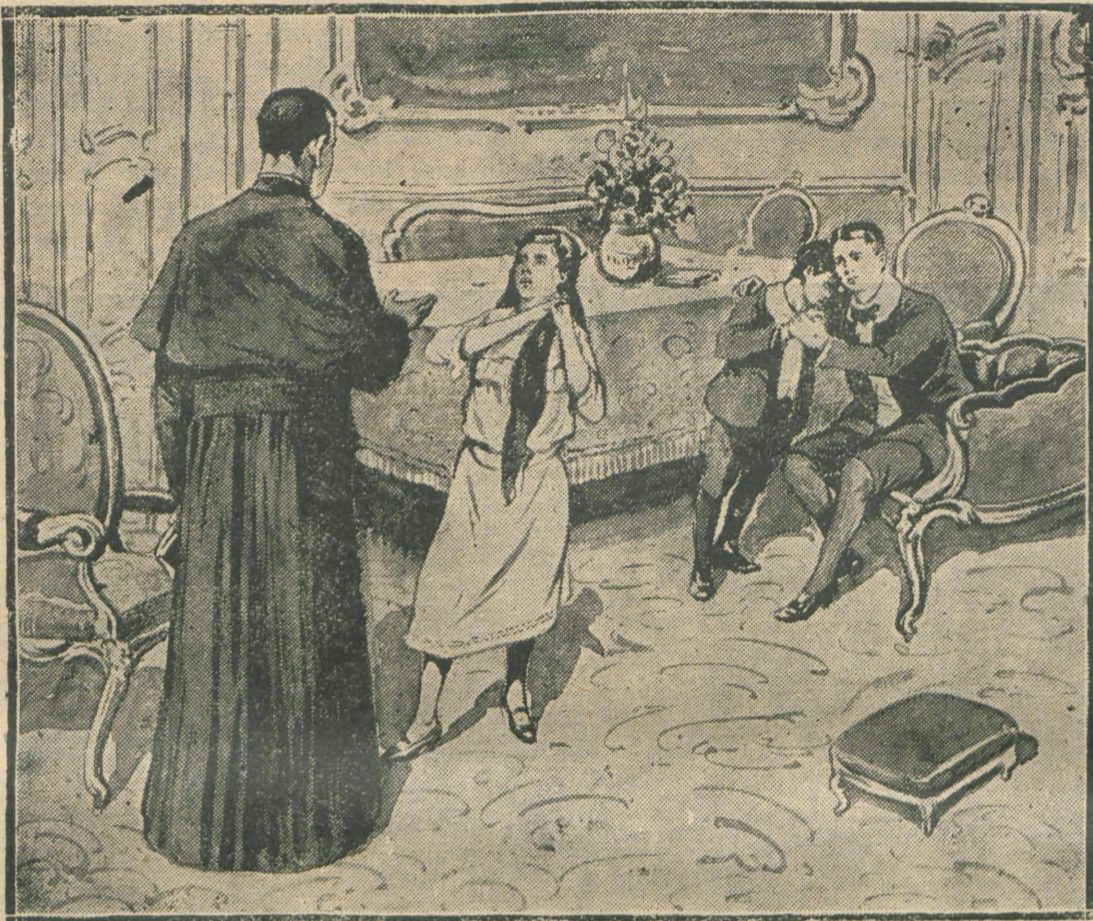
Atunci dintr'odată prințesa Sofia a întrerupt pe preot și cu un strigăt înfiorător s'a aruncat asupra lui: „Au murit! Nu-i așa, că au murit? Eu știu totul!” Și toți trei copiii se băteau și plângeau îngrozitor. Cei doi frați, prințul Max de 12 ani și prințul Ernst de 10 ani, s'au îmbrățișat și se văitau amar. Intr'aceea au sărit și neamurile din odaia de-alături. Mătușa Henrieta, când a văzut desperarea și jalea copiilor, a căzut jos leșinată. Afară înaintea ușilor stăteau servitorii și alte persoane, cari toate plângeau și suspinau. Toată noaptea neamurile s'au silit să domolească și îmbuneze pe copii, cari abia către ziuă au adormit, după ce durerea i-a obosit cu totul.

Compătimirea copiilor.

După ce s'a aflat îngrozitoarea întâmplare, toată lumea se cugetă cu durere la bieții copii rămași orfani de tată și mamă.

În decursul zilei de Duminecă și Luni au sosit sute de telegrame la adresa copiilor. In-

suși Impăratul Germaniei, care cu câteva zile înainte fusese la Conopișt în familia părinților lor, a simțit o mare milă față de orfani. Pentru a-i mai mângăia, le-a trimis dimpreună cu împărăteasa, următoarea telegramă: „Noi aproape nu suntem în stare să aflăm cuvinte, pentru a vă putea spune vovă copiilor, cum ne sângerează inima, cugetându-ne la voi și la durerea voastră. D-zeu să vă stea în ajutor și să vă dea putere, pentru suportarea acestei lovituri!”

Intr'aceea au sosit la palat toate neamurile Ducesei omorate, mai multe mătuși și unchi, cari dimpreună cu preotul Stanovski au ținut sfat familiar. La urmă preotul și profesorul Stanovski a primit greaua sarcină să aducă la cunoștința copiilor groznică întâmplare.

La 7 ore seara Dr. Stanovski a chemat laolaltă pe bieții copii, cari numai cu mare silă au cinat puțin. În odaia de alături stăteau nemișcați unchii și mătușile, cari încă

Cu paloșul.

119

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei de Radu Rosetti.

(Urmare).

Onea și cu Măhnitul fură găsiți sub câte un morman de leșuri ungurești, erau răniți dar nu de moarte. Când se scoase trupul Măhnitului mai mulți din oamenii de față, de loc din Humulești și din Târgul Neamțului, recunoscură pe Anton și spuseră lui Mihiu că el fusese sluga kneazului Stroici. Niște oșteni scoaseră acuma de sub un pod, sub care șezuse ascuns în toată vremea luptei, pe Axinte, flăcăușul care fusese trimis de preot la Mihiu. Tremura ca varga și nu era în stare să rostească nici un cuvânt.

Petrea Cărăbuș bănuia că băietul fusese de rea credință și plătit de Unguri pentru a aduce pe Mihiu într'o adevărată

capcană; îi și făgădui că, la ziuă, îl va spânzura de cel mai înalt copac din livada preotului. Dar unul din puținii Unguri prinși și lăsați în viață de Români lămură împrejurările.

În noaptea de înainte venise în sat, după ce rătăcise o zi întreagă prin dealuri, nu Balc, dar frate său, Costea, care semănându-i mult, fusese luat de preot drept Balc. El era într'adevăr însoțit de opt tovarăși, din care punea pe doi la pândă pe dâmbul deasupra bisericii. Ei, de acolo, văzuse pe preot cum puse șaua pe cal, după ce vorbise cu băietul pe care-l trimisese și-l petrecuse până lângă poarta lui. Unul din acești doi pândari alergă la Costea și-i vesti că sunt tradați de preot care a trimis un călăreț să deie Românilor de știre că sunt Unguri ascunși în sat. Costea se pregătea să fugă, când în sat intrară două până la treisute de Unguri care scăpase de urmărirea lui Gheorghită șezând ascunși în codri și rătăceau acuma fără a ști încotro s'apuce, iar căpeteniile lor erau prieteni

cu Costea. Costea văzând că-i vine ajutor, hotărîse să-și răsbune pe preot și îl trăsese în țapă. Trimisese pe Cracău în jos doi călăreți spre a le da de știre dacă vor vedea că vin dușmanii. Aceștia văzând ceata lui Mihiu care, când ajunse aproape de dânsii, cărnii pe Dealul Troiții, venise să deie de știre că vin Români dar că sunt puținii. Atunce se hotărîse să-i aștepte stând supuși prin livezi, să cadă asupra lor când vor fi intrat în sat și să-i măcelărească până la cel de pe urmă. Am văzut cum prevederea lui Cărăbuș zădărnici scopurile lor.

LXVI (66).

In care se vede sfârșitul acestei povestiri.

Mihiu nu părăsi Dăneștii până ce nu văzu pe Vidra înmormântată creștinește lângă biserica din acel sat. Din pricina căderii lui sub cal putea să se ție călare numai cu greu. Fu dus cu carul la Piatra unde rămase până la întoarcerea lui Bog-

Copiii Moștenitorului de tron lângă cosciugele părinților, — în capela imperială.

— Vezi cele scrise la pag. 2, 4 și 6. —

dan în acel oraș, după desăvârșita izgonire din țară a oștirilor craiului Lajoș. Cu vro două zile înainte de sosirea Voevodului, primî vestea că kneazul Baloș murise cu două săptămîni înainte și fusese astrucat în biserica din Poiana, lângă strămoșii lui. Ileana rămăsese acuma singură pe lume, nu mai era nici un temei care putea să întîrzie căsătoria ei cu Mihu. Ea avu loc în Poiană: nuni fură Domnul și Doamna Moldovei, iar Părintele Isaia, preotul care îi binecuvîntă. N'am nevoia să mai spun că Gheorghită, Bibire, Stroici și Petrea Cărăbuș se aflau de față, cu o mulțime de kneji și de oșteni. Din foștii cetăși ai Păunașului Codrilor rămași în viață nu lipsi nici unul.

Mihu și cu Ileana trăiră împreună fericiți până la adânci bătrînețe și avură norocul să vadă ridicându-se, din copiii copiilor lor, oșteni viteji și înțelepți, neveste frumoase și vrednice. Mihu luă parte cu slavă la toate războaiele purtate de Bogdan împotriva Craiului Lajoș, care necontenit năvăleă asupra Moldovei și necontenit

se întorcea înapoi cu rușine și cu pagubă. După moartea lui Lațcu, își legă soarta de cea a Mușăteștilor; mai ales silințelor sale datoră Petrea Mușat recunoașterea lui de Domn de cătră Bârlădeni.

Cavalerul Ulrich ținu cuvîntul dat Cavalerului Albrecht și aduse Marii cea de pe urmă dorință a bunului și cinstitului oștean care îi fusese mai mult tată decît soț. Insoțită de Ulrich, de Conrad Müller și de credincioasa Hertha, ea reveni în Moldova în vara care urmă după întîmplările povestite mai sus. Nunta ei cu Stroici se făcu în Suciava: nuni fură iar Bogdan cu Doamna lui. Și ei se bucurară de o fericire îndelungată și văzură pe copiii lor mari. După moartea lui Lațcu, Ștefan nu primise Domnia Litvanului Iurg Coriatovici, ca și Mihu el se dădu în partea Mușăteștilor și găsi pe câmpul de luptă o moarte de căpitan viteaz. Maria, văduvă pentru a doua oară, se călugări și fu cea dintâiu stariță a mănăstirii Horodnicului. Hertha se căsătorise cu Conrad Müller, amândoi rama-

seră în slujba lui Ștefan și a Marii până la moartea lor.

Anton se întoarsese la fostul lui stăpîn. Ajuns la adânci bătrînețe, el mai învăță pe copiii lui Stroici cum să mînuiască sulita și paloșul. Gheorghită se căsătorî după câțiva ani cu frumoasa fată a kneazului Pogan. Credincios cătră Bogdan cît ținu Domnia acestuia, păstră aceiași credință cătră Lațcu: luptă cu Mușăteștii împotriva lui Jurg. Rănit de moarte într'o luptă cu Tătarii, pe care după o năvălire în țară îi urmărise peste Nistru, făcu pe Codreni să-i jure că vor recunoaște pe Domnul Moldovei, care era atunce Roman Mușat, de stăpînitor al lor. Bibire murî burlac: în toată viața fu tovarășul nedespărțit al lui Gheorghită, atît în războaie cît și în vreme de pace. Când Codrenii se închinară lui Roman, el făcu pe Lăpușneni să urmeze această pildă.

Petre Cărăbuș găsi o moarte cinsteșă dar foarte timpurie în cursul celui de al doilea războiu purtat de Craiul Lajoș cu

Copiii Moștenitorului.

Pe pagina 5 a foii dăm chipul, în care se vede cum copiii Moștenitorului de tron se roagă în fața catafalcului pentru odihna părinților omorâți. Copiii au sosit în Viena numai Vineri la cina 8 și jum. seara. Nefăcând și ei parte din familia domnitoare (din cauza mamei lor) n'au putut lua parte la slujba înmormântării, ce s'a ținut la 4 ore în aceeași zi. Seara la 10 ore cosciugele au fost transportate la Arstetten, unde Sâmbătă la amiază sicriile au fost așezate în criptă, conform dorinții răposatului.

Austro-Ungaria și Serbia.

De când cu atentatul dela Seraievo, mereu se vorbește numai despre stările dintre Monarhia noastră și Serbia. Unele cercuri vieneze ar dori, ca Austro-Ungaria să pornească războiul contra Serbiei, fiindcă se susține că căpeteniile atentatului ar fi un general sârb și un ofițer de ștab sârb, cari au povățuit pe Princip. Foile sârbești încă scriu foarte aspru contra Monarhiei. Asta din cauză, că o mulțime de Sârbi din Bosnia au fost scoși afară din țară, de asemenea s'au luat stricte măsuri contra Sârbilor din Bosnia. Cu toate acestea, deocamdată nu credem să ajungă lucrurile la război.

Ura Sârbilor contra Casei domnitoare. Ziarului „Reichspost“ din Viena (gazetă bine văzută de răposatul Moștenitor), i se anunță din Agram, capitala Croației: Ziarul sârbesc „Srbobran“ din America, care e un adaus al ziarului „Srbobran“ de aici (din Agram) a publicat la 3 Decembrie 1913 un articol sub titlul: „Noi vom plăti speșele călătoriei arhiducei moștenitor în Bosnia“. A publicat apoi un articol sub titlul: „Sfânta răzbunare“, în care să zice între altele: „Cuțitele, bombe, revolverele Browning, dinamita, sunt arme sfinte, alese de Dumnezeu. Moarte dinastiei Habsburg! Vecinică amintire eroilor, cari își ridică mâinile contra ei!“

Ținând seamă de cuvintele de mai sus, nu e greu a ghici, că pornirile Sârbilor de aici sunt sprijinite și de cei din America.

Rusia sprijinește pe Sârbi împotriva Austro-Ungariei. Marea gazetă nemțească „Kölnische Zeitung“ din Köln (Germania), află din Sofia, că prințul moștenitor al Serbiei, actualul regent Alexandru, spusese că dorește să ia parte la înmormântarea arhiducei Francisc Ferdinand. Dela Viena s'a răspuns însă, că prezența prințului sârb

Bogdan. Sora lui, Stanca muri în călugărie.

Kneazul Târziul izbuti să ademenească pe Bărlădeni să-l ierte și să îngăduie întoarcerea lui în țară. Dar frumoasa Florica îi otrăvi traiul: el muri în curând de damba. Limbile rele ziceau că dambă venise în urma descoperirii ce făcuse că Florica îl înșală. După moartea kneazului ea se căsătorî cu vătămănușul lui care o bătu până la moartea ei.

Dacă voiu adăogi că Ploscan muri în vremea lui Lațcu fiind tot șoltuz al Bărlădului și lăsând toată averea lui Mihai, căci Mitrana murise nebună puțin după moartea lui Manea, cred că nu-mi va mai rămânea decât să-mi ieu ziua bună dela cetitor, mulțumindu-i pentru răbdarea și bunăvoință cu care a ascultat această lungă povestire.

Cu acest număr se isprăvește interesantul roman „Cu paloșul“. Cine a păstrat foile, iar acum îi lipsește vr'una, să ne scrie; o să-i trimitem ce-i lipsește, întrucât vom mai avea.

moștenitor nu este dorită la înmormântarea arhiducei moștenitor.

Prin aceasta ura Sârbilor împotriva Austro-Ungariei a crescut și mai mult. Această ură este întreținută de altfel de Rusia, care făgăduiește tot sprijinul ei Serbiei.

Ziarul „Ruskoje Slovo“ scrie într'un număr mai proaspăt că Serbia poate să se lase în nădejde pe sprijinul Rusiei și în cazul când Austro-Ungaria ar începe să ceretărească împotriva celor amestecați în atentatul din Seraievo să fie continuată și în Serbia, e foarte cu putință că se vor naște încurcături, cari vor trebui lămurite cu sabia.

Doliul Românilor.

În semn de doliu și recunoștință față de arhiducele Francisc Ferdinand, — d-l Dr. Teodor Mihali, însoțit de domnii Aurel Popovici, Dr. Alexandru Vaida-Voevod, Dr. Sterie Ciurcu și studentul Isăceanu au depus pe sicriul răposatului moștenitor de tron o frumoasă cunună de lauri și trandafiri, iar pantlica tricoloră purtă multă grație inscripție: „Românii din Ardeal și Ungaria — nobilului lor ocrotitor“. Din acest prilej domnii Dr. Mihali și Dr. Vaida au fost zilele trecute la Viena.

— Adunarea comitatului Sibiiu, întrunită Lunea trecută, încă și-a exprimat doliul din cauza asasinării arhiducei Francisc Ferdinand și a soției sale. În numele Românilor a vorbit d-l asesor consistorial Nicolae Ivan, care a spus: „Noi reprezentanții poporului român din comitatul Sibiiului, ca o parte a poporului românesc din această țară, care popor excelează prin credință și alipire față de tron și patrie, condamnăm, mahniti în inimile noastre îndurate, cu cea mai mare hotărâre a convingerii noastre acest act barbar, cu atât mai mult, cu cât am văzut în calitățile alese ale fostului nostru moștenitor o cheazășie pentru o soartă mai bună a poporului nostru. Ca mângâiere ne rămâne numai speranța că ideile, de cari a fost condus neuitatul moștenitor, vor trăi și mai departe.“

Știri diferite.

Constituanta României ia vacanță, repaos peste vară. Constituanta, dieta de acum a României, a ținut Sâmbătă, în 21 Iunie v., cea din urmă ședință înainte de vacanța de vară. În această ședință s'a ales două comisii dintre deputații de seamă ai Constituantei, cari, până la toamnă, au să chibzuiescă temeinic, *ce legi* trebuie să se înlocuiască din Constituția României și cum au să fie legile cele nouă. Într'o comisie a intrat și cunoscutul nostru învățat Nicolae Iorga. Constituanta se va deschide din nou numai la toamnă, când apoi va debate schimbările, reformele, pe cari le vor propune cele două comisii.

Au fost împușcați doi soldați români la granița nouă dintre România și Bulgaria. Miercuri, la 1 Iulie n., câțiva soldați români din regimentul 40 Călugăreni, sub conducerea căpitanului Săulescu, supraveghiau 30 de lucrători turci, cari săpau hotarul cel nou între Cadrilaterul României și Bulgaria, hotar care trece printr'o pădure. În timpul lucrului soldații bulgari de graniță, au ieșit dintr'odată din niște tufișuri, unde stau ascunși, au pus puștile la ochi și au tras șapte focuri asupra a trei soldați români, dintre cari unul a murit pe loc, altul a fost împușcat în două locuri la un picior, iar al treilea cu numele

D. Oprescu a luat-o la fugă și nu i s'a mai putut da de urmă. Mai târziu s'a aflat că a căzut în mâinile Bulgarilor, unde e făcut prizonier. Iată în ce chip hoțesc au împușcat soldații bulgari pe Români la graniță!

Apucăturile acestea ale grănicerilor bulgari nu sunt chiar noi. Încă din toamna trecută, când tot domnul căpitan Săulescu lucra la regularea frontierei, zilnic se întâmplă ca grănicerii bulgari să tragă focuri în soldații lucrători români. Mai pe iarnă au împușcat asupra locotenentului Teodorescu, care a scăpat neatinș. Purtarea cinstită a grănicerilor români a fost tălmăcită de Bulgari ca o slăbiciune. Dar lucrurile acestea au dat de gândit și autorităților române, ba chiar și guvernului român, care a început să cerceteze cu de-amănuntul, cerând lămuriri guvernului bulgar în privința aceasta.

Această bravură urâtă a soldaților bulgari, numai necinste face neamului bulgăresc, care și-a uitat că oastea românească i-a scăpat acum în anul de peire.

Comemorarea lui Eminescu în Sibiiu.

Programul sărbării comemorative, ce o va aranja Asociațiunea, la 1 Iulie v. a. c. în sala festivă a Muzeului Asociațiunii din Sibiiu, din prilejul împlinirii alor 25 de ani dela moartea lui Eminescu, este următorul: 1. Cuvânt de deschidere. 2. „Rugăciune“, cor mixt comp. de L. Tempea. 3. „Personalitatea lui Eminescu“, de Oct. C. Tăslăuanu. 4. „Somnoroase păsărele“, cor bărbătesc, comp. de Tudor cav. de Flondor. 5. „Satira a 3-a“ de Eminescu, declamată de Iuliu Enescu. 6. „Dorința“, cor mixt, comp. de *. 7. „Eminescu și Ardealul“ de Eugen Goga. 8. „Marș“, cor mixt comp. de Liviu Tempea. Corurile vor fi conduse de d-l Ionel Crișan. — Taxa de intrare la această sărbătoare este benevolă. Sumele încasate din contribuțiuni se vor întrebuința pentru ridicarea unui bust al lui Eminescu, proiectat de Asociațiune. După sărbătoare publicul se va întruni la o cină comună în restaurantul hotelului Boulevard.

Listele electorale.

Intocmirea listelor electorale se va face dela 10 Iulie până la 1 August. Alegerile parlamentare din primăvara viitoare vor avea loc pe baza acestor liste. Îndoită grijă trebuie să avem, deci, ca listele să se întocmească cu cea mai mare băgare de seamă.

Cine și cum poate ajunge în listă, va să zică primi drept de vot, se lămurește în broșurile tipărite de comitetul național. Rugăm pe bărbații noștri de încredere, să răspândească pretutindeni acele broșuri. Alegătorii români găsesc în ele și prețioase îndemnuri, cu cine au să voteze.

Mai rugăm bărbații noștri de încredere, să lămurească pe săteni, că în fața comisiilor pentru liste, oricine se poate supune din nou la examenul de scris și cetit!!! Se pot supune și cei ce nu au fost lăsați pește tot la examen, și ceice s'au supus odată, dar au fost „trântiți“.

Să lămurească apoi pe săteni, că examenele să fac fără plată și fără gloabă! S'a răspândit, anume, știrea prin unele ținuturi, că celce nu va trece la examen, are să fie globit, adică va avea să plătească o pedeapsă oarecare în bani. Toate știrile mincinoase trebuie desmintite cu stăruință.

Să-i lămurească în sfârșit, că examenele să fac în românește, și după cartea de cetire din clasa a VI-a poporală, nu

după cuvintele ce-i toacă prin cap cutărui notăreșel.

Să iee parte peste tot la lucrările comisiilor, având grijă, să nu ajungă în listă nevrednici, iar cei vrednici să ajungă!

Apelăm din nou la toți intelectualii români, mai ales la tinerime, ca peste vară să țină conferințe și sfat cu poporul, despre legea electorală, în loc de alte chestii mai puțin actuale. Adunarea învățătorilor bihoreni la Pocola și alții în alte părți au dat pildă frumoasă ce trebuie de făcut.

La muncă deci cu toții!

BIROUL CENTRAL
al partidului național român.

Răscoala din Albania.

Turburările din Albania continuă și acum. Hărțuțiile între frații de sânge *malisori* (de religie catolică) și *musulmani* (de religie turcească) n'au încetat. În ajutorul prințului de Wied și a malisoriilor sosesc voluntari din multe țări, din România au sosit la Durazzo într'un rând 30, apoi 200 de voluntari, din Germania 27 etc. E vorba numai ca prințul de Wied să poată susține puterea de oaste străină ce vine într'ajutor, căci visteria (casa de bani) țării e aproape goală.

Cu mirare se întreabă lumea: ce rost are războiul acesta dintre frați de sânge, doar că unii au religie romano-catolică alții turcească. După faptele multe câte s'au petrecut în Albania până acum, s'a putut înțelege, că asmuțările la războiu vin din țări străine, nu din mijlocul Albanezilor. S'a văzut că Italia părtinește mai mult pe Albanzii de religie turcească (pe musulmani), iar Austria pe Albanzii de religie catolică (prințul de Wied încă e de religie catolică).

Se zice, că se dă lupta în Albania mai mult în urma întărârilor Italiei și Austriei, cari fiecare vreau să se instăpânească mai tare pe Marea Adriatică și să aibă cât mai mare putere asupra coastei Albaniei.

Dacă războiul între frați ar încetă, dacă musulmanii ar chibzuî, că e numai în binele țării supunerea lor prințului de Wied, în ciuda tuturor asmuțărilor din afară, Albania ar putea să se întremeze, să se întărească. Vestile din urmă, cari vin din Durazzo ne spun, că tulburările nu mai sunt așa temătoare. Se crede chiar, că prințului de Wied încurând îi va reuși să așeze pace și să se apuce de zor la muncă pentru statornicirea liniștei și siguranței în mult hărțuita sa țărișoară. Asta se poate vedea și de acolo, că înțeleptul rege Carol al României îi încurajază mereu pe prințul de Wied și îl sfătuiește să ducă lupta cu bărbăție, căci mult nu vor mai putea nici răsculații să se împotrivescă. Deci cuvintele înțeleptului Rege sunt ca o cheazășie pentru Albania.

Generalul Bib Dodă, conducătorul armatei domnitorului Albaniei a venit la Durazzo, cerând prințului de Wied bani pentru arme, proviziuni de mâncare, și alte. Se crede că îi va reuși ca cu trupele lui să învingă pe răsculați.

Foile din Albania sunt necăjite foc pe nepăsarea Europei zicând, că dacă Europa va mai sta nepăsătoare față de anarhia din Albania, atunci urmările vor fi grozav de rele nu numai pentru Albania, ci chiar pentru Europa întreagă.

Mulțumim tuturor abonaților nostri

cari din prilejul reînnoirii abonamentului lor, sau în urma împrejurării că acum e jumătatea anului, ne-au câștigat abonați noi. Prin aceasta ne-au arătat o nouă dovadă a dragostei, ce o poartă „Foi Poporului“. Primească deci cu toții, atât abonații cei vechi, cât și cei noi, deosebita noastră mulțumită pentru interesul, ce ne arată, înmulțind mereu ceata din jurul acestei foi. Cu această ocazie Vă rugăm pe toți, a ne purta și în viitor aceeaș alipire, ca astfel să putem face „Foaia Poporului“ tot mai bună și mai bogată în cuprins.

Intr'un număr trecut am adaus mandate postale laț oți aceia, al căror abonament se isprăvește cu 30 Iunie. Prin aceste rânduri ne adresăm tuturor, acestor iubiți abonați, cu rugarea, să binevoiască a trimite cât mai degrabă prețul abonamentului pe a doua jumătate a anului de față.

E drept, că peste tot locul se simte lipsa de bani. Dar tot asemenea și noi avem mari cheltuieli cu scoaterea acestei foi, care se dă pe un preț aproape de nimic, socotind mărimea ei. Din cauza aceasta nu putem da foaia pe așteptare

sau să trimetem o seamă de numeri peste timpul împlinit. Astfel stând lucrurile, din săptămâna aceasta încolo nu mai trimitem foaia aceluia, cari încă n'au plătit.

Până acum vedem însă, că aproape toți iubiții noștri abonați vechi ne rămân credincioși. Credem deci, că și ceice n'au trimis până acum o să trimită în zilele viitoare. **Vor face oricum de cele 2 cor. 20 bani și vor plăti abonamentul și pe viitor, ba vor îndemnă și pe alții a abona foaia noastră.** Asta credem, că e de datorința oricărui bun Român, ținând seamă și de împrejurarea, că noi chiar acum trebuie să plătim și suportăm atâtea spese și temniță pentru procesul avut, a cărei sentință s'a ridicat la valoare în zilele trecute. **E o datorință românească, fraților, a înmulți ceata celor din jurul acestei foi, care e cea mai veche, mai ieftină și mai bună foaie populară.** Fiecare abonat vechiu poate ușor câștiga încă unul nou! **Numeri de probă se trimit, la cerere, gratis oricui.**

În zilele din urmă s'au întâmplat în țara noastră lucruri, cari ne fac de datorință de a ceti și urmări cu toții mersul politice în Monarhie. Cetiți cât mai mult, fraților! Lățiți foaia peste tot locul!

Prinderea atentatorului Princip

care a pușcat asupra Moștenitorului de tron și a soției sale.

Chiuituri.

Din jurul Sibiului.

Uiu-iu mi-am luat seamă,
Epurele-i bun tocană,
Epuroaica de friptură,
Mândra de Țucat în gură.

Dragostea de fată mare
Ii ca fasolea din căldare,
Când îi pui un pumn de sare
Și n'are nici o gustare,
Dar dragostea de nevastă
E ca floarea din fereastră.

Dragostele de neveste
Mi-te bagă pe ferestre
Și te scot pe unde pot:
Pe sub strașină, prin pod....

Busuioc în lada mesii
Place-mi fata morăresii,
Da-mi mai place-a preotesii;

Roatele morii s'o calce.
Eu o plac, ea nu mă place...

Mândrulița dacă-i mică
De o pui la sac, ridică,
Iară mândra cât o salcă
Când o pui la sac, o calcă.

Lelea cu pieptaru nou
Pe la gură-i toată ou,
Lelea cu pieptaru vechiu
Pe la gură-i tot curechii.

Frunzuliță dintre vii
Are mândra nouă ii;
Trei sunt rupte, patru sparte,
Două nu se țin în spate.

Toți abonații, când trimit bani sau alte scrisori, sunt rugați a ne scrie și numărul de pe fașia sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră asupra mai multor lucruri.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 9 Iulie n.

200 de ani dela moartea lui Constantin Vodă Brâncoveanu. Se împlinesc la 15 August 200 de ani, decând în Constantinopol Turcii au retezat capul lui Constantin Brâncoveanu, domnul Țării românești. Brâncoveanu, prin o politică isteasă, a fost în stare să facă față nenumăratele rele câte se abătura peste țara românească. În timpul domniei sale țara a fost bogată, înfloritoare, s'au ridicat o mulțime de lăcașuri sfinte, biserici și mănăstiri, s'au tipărit cărți bisericești în limba românească etc. La 15 August din anul acesta se vor face parastase în România, la toate bisericile și mănăstirile zidite ori ajutate de el. În București se va face o expoziție cu obiecte religioase și istorice, rămase dela el, iar profesorul Nicolae Iorga va tipări o carte despre arta (pictura, zugrăveala) bisericească din timpul lui Constantin Vodă Brâncoveanu și a familiei sale.

Bogatul Vodă Brâncoveanu a știut să împace pe dușmanii mulți ai țării românești din aceea vreme, pe Turci, pe Ruși, Poloni, Austrieci, ba răușise chiar ca să-și facă din ei prieteni, dar când Turcii au simțit că Vodă nu le e chiar credincios și că nu sare la orice poruncă cu oastea lui în foc pentru ei, l'au chemat la Constantinopol, l'au torturat să-și lapede credința, să se turcească. Dar Vodă Brâncoveanu le-a spus că mai degrabă își dă viața, decât să-și lapede credința și legea creștinească. Turcii n'au stat la îndoială și i-au tăiat capul. Neamul românesc îi va pomeni însă numele cu sfintenție până în vecii vecilor!

Ioan Micu Moldovanu având înainta vârsta de 82 de ani, după cum se vestește din Blaj, se retrage din postul său de vicar general al arhiepiscopiei greco-catolice din Blaj. Biserica noastră greco-catolică cu prilejul acesta recunoaște neprețuitele foloase ce i le-a adus „bătrânul cu pletele cărunte și ochii vecinic ageri“, care e bunul român Ioan Micu Moldovanu. Aftânduni-se priviile noastre ale tuturor de data aceasta asupra căruntului bătrân, ne facem o datorie amintindu-ne din nou de truda sa neobosită, timp de 60 de ani, în ogorul culturii românești. Ioan Micu Moldovan e unul din puținii cărturari de seamă rămași în viață, cari au trăit frământatele vremi ale anilor 1848 și următori, luând parte la toate mișcările însemnate din viața publică a Românilor. A lucrat cu mult zel pentru școala românească, a scris cărți de școală, cari s'au întrebuițat până deunăzi în școlile confesionale greco-catolice. A scris cărți de istorie românească, studii de limbă românească. A stat un timp în fruntea „Asociației“ noastre. „Academia română“ din București, societatea celor mai de seamă învățați români de pretutindeni, și-a ales pe Ioan Micu Moldovan membru al ei, pentru deosebitele merite în știința românească. În repețite rânduri el ne atrăsese atenția prin îndrăsneala frumoasă ce o avea în fața autorităților statului, prin ținuta bărbătească, pe care a arătat-o în timpul când se înalță casa Hajdudorogului! Când ministru de culte și instrucțiune publică Iankovici a făcut în vara anului trecut o vizită mitropoliei din Blaj, Ioan Micu Moldovan n'a pregetat să țină o cuvântare de binevenire în românește, „pentruca și

Exceleța Sa domnul ministru să se desfășeze în dulcea și armonioasa noastră limbă românească“....

Din parte-ne rugăm și noi pe bunul Dumnezeu să lungească șirul vieții căruntului bătrân dela Blaj, Ioan Micu Moldovanu, pentru a ne putea fi și pe mai departe exemplu de hărnicie, cinste și curaj.

Cursurile de vară la Vălenii de munte. La Vălenii de munte (România) de mai mulți ani încoace se țin în fiecare vară cursuri de istorie, literatură, geografie etc., cu un cuvânt se ține un fel de școală liberă pentru toți cei însetați de lumină și cultură. Aceste cursuri le aranjază marele nostru învățat și luptător național, domnul profesor universitar Nicolae Iorga. În fiecare vară vin la aceste cursuri Români din toate părțile: din Bucovina, din Ardeal, din Basarabia și din alte părți; vin dornici să audă glasuri înțelepte rostind vorbe mari și îndemnuri la fapte mărețe. E bine ca și din înstrăinatul nostru Ardeal să ia parte cât mai mulți la aceste cursuri, cari sunt atât de folositoare pentru fiecare Român dornic să-și cunoască strămoșii și să cunoască istoria popoarelor. Cursurile din vara aceasta se vor începe la 1 Iulie st. v. Cei ce doresc să le cerceteze să se înștiințeze cât mai de grabă la Secretariatul cursurilor de vară din Vălenii de Munte (România), spre a li se putea procura și bilete cu prețuri reduse pe căile ferate române.

Arestarea artistului Ionel Rădulescu. Cunoscutul artist în cântare Ionel Rădulescu era în timpul din urmă conducătorul corului Reuniunii române de cântări din Orăștie. Marți (30 Iunie n.) s'a dus să se radă la un bărbier șarb din Orăștie, unde în glumă a întrebat pe bărbier: „Ei, ce făcureți Sârbilor?“ — adecă ce ați făcut cu moștenitorul de tron la Seraievo? Sârbul o trăgână că „ce știe el, el nu-i de vină“. D-l Rădulescu a mai adăugat: „apoi aceia cari au omorât pe moștenitorul nici nu au făcut o crimă, ci din punctul lor de vedere sunt niște „eroi naționali“. — Un Sas cu numele Kotz, care încă era în bărbierie, auzind vorbele acestea ale d-lui Rădulescu și neînțelegându-le bine a luat-o de-adreptul la poliția din Orăștie, unde a pârât pe d-l Rădulescu, că l-a auzit cum lăudă pe ucigașii moștenitorului de tron! Poliția, care nu vedeă cu ochi buni pe d-l Rădulescu, fiind cetățean al statului român, l-a arestat și într'aceia zi după amiază l-a trimis cu doi jandarmi și un polițist la procuratura din Deva, de unde Miercuri a fost dus cu trenul, iarăș între sulitele alor doi jandarmi, la Cluj, unde a fost dat pe mâna procuraturii și a tribunalului.

Procurorul din Deva a acuzat pe d-l Rădulescu pentru *vătămarea Majestății și de preamărire a criminalilor!* iar această „crimă“ are să o judece tribunalul din Cluj. Iată isprava pripitului Sas Kotz. Oare procuratura din Cluj va ține seamă de cum s'a întâmplat într'adevăr povestea dela bărbierul din Orăștie?

Apucăturile puternicilor sunt atât de revoltătoare câteodată încât, fără să vrei, te întrebă dacă mai sunt stăpâni pe judecata lor? O dovadă destul de grăitoare este și apucătura jandarmilor din jurul satului Curta, comună românească în Banat, cu 1300 locuitori. Iată ce ne scrie un prieten al foii: „Prin satele noastre, jandarmii iau armele dela Români și le dau Ungurilor. Eu îmi închipui că apucătura asta a lor este

ca să desarmeze pe Români și astfel să-și poată mai ușor mângăia cu patul puștii sau cu sulita din vârful baionetei. Mai în toate satele jandarmii bat de-arândul, bat în Români ca în snopi, încât te îngrozești de barbariile lor. În satul vecin Homoșdia^o doar cinci inși au rămas nebătuți. Revolver, pușcă, pistol, tot tot strâng. Și sunt unele sate depărtate, așezate aproape în codru. Fiarele sălbatice să dau și la oameni, nu numai la vite. Inșă tot nu-i iertat să țină omul o armă. Nu mai putem răbdă. Trăim cu nesiguranța zilei de mâne sau mai bine zis trăim cu moartea în sin de groaza împănaților, cari din mila lui Dumnezeu și a solgăbirăului au umplut satele noastre.

(Un cetitor.

Camera advocaților din Sibiu s'a întrunit din prilejul trist al încetării din viață a Moștenitorului de tron, arhiducele Francisc Ferdinand și a soției sale ducesa Sofia Hohenberg, în ziua de 3 Iulie a. c., într'o ședință, convocată anume pentru acest scop. După ascultarea cuvintelor adânc simțite, ce le-a rostit prezidentul, cei prezenți au dat expresiune durerii lor pentru pierderea ce a îndurat-o casa domnitoare și întreagă țara, ceace s'a trecut și în procesul verbal al ședinții.

Vești triste ne vin despre conducătorii sufletești ai poporului din comuna românească Cebza. Iată ce ne scrie un cetitor al foii noastre: „În comuna noastră Cebza, comună curat românească, de o bucată de vreme s'a încuibat și niște uscături. Între aceste uscături sunt și jidanii cu crâjma și cu dughiana (bolta) cu toate că avem în comună dughiană și crâjmă de român. Mai avem în comună doi măestrii români, două școli confesionale, doi preoți și doi învățători. Conducătorii noștrii, preoții și învățătorii în loc să deie sfaturi și pilde frumoase poporului, când ies dela biserică de-adreptul în crâjma jidanului se duc și acolo invită poporenii, zicând că la jidan rachia e bună și vinul e cu gust. Poporul de cine s'asculte dacă nu de conducătorii lui și așa Duminecă de Duminecă crâjma jidanului geme de Români, în frunte cu prețul și învățătorul satului. — Tot așa în anul 1912 când înecurile și vărsările de apă au rupt dâlma și ne-au înecat și comuna noastră, am căpătat ajutoare dela comunele învecinate cari n'au fost cercate de nenorocire. Ne-au trimis milostivii oameni: făină, untură, slănină, legume și altele cari au intrat în mâna artistiei comunale unde sunt și preoții și învățătorii. Impărțeala acestor daruri a fost ca vai de lume. Ei, membrii din artistie și-au ales ce-a fost mai bun și mai frumos dintre darurile trimise și săracilor oameni, cari au rămas pieritori de foame în urma potopului, le-au scos ochii cu niște fărimituri de pâne mucegăită. — Ne doare inima, când vedem că conducătorii noștrii, cari sunt de un sânge cu noi, să se poarte așa de neomenește. — În nădejdea că poate bunul Dumnezeu le va arăta calea cea adevărată, rămân al dumneavoastră

Simion Chiriciu

† **Simion Blașiu**, locotenent-colonel ces. și reg. în retragere, după lungi și grele suferințe, împărtășit cu sfintele Taine, și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului, în 14 Iunie v. 1914, în etate de 63 ani, și 14 ani a feircitei sale căsătorii. — Rămășițele pământești ale defunctului s'au așezat spre vecinică odihnă în 16 Iunie v. în cimitirul gr.-or. din Pianul de sus. Fie-

țărâna ușoară și memoria binecuvântată! Lucreția Blașiu născ. Coșeriu, ca soție; Alexandru, Elena și Stela, ca copii; Eufemia Coșeriu, ca soacră; Miți Biju, văd. de vice-colonel, Azota, Eugenia, Letiția, Veturia, Septimia Coșeriu, ca cumnate; Ulpui și Alexandru Coșeriu, ca cumnați; Lucia Biju, ca nepoată; Ana, Simza, Saveta Blașiu, ca surori; Cristea Adam, ca cumnat.

Convocare. Despărțământul „Seini” al „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român”, este convocat la adunarea generală, ce se va ține în 29 Iunie v. (12 Iulie n., ziua sfinților apostoli Petru și Pavel) la hotelul „Coroana” din Seini, la 3 ore după amiază, pe lângă programul destinat. La această adunare culturală este invitată toată obștea românească care se interesează de cultura poporului român din părțile Sătmarului. Borlești, la 20 Iunie 1914. *George Șuta*, directorul despărțământului; *Aurel Dragoș*, secretar.

Congresul doctorilor în medicină și al naturaliștilor din Ungaria se va ține în anul acesta în Sibiu (de la 30 August până la 2 Septembrie n. În legătură cu acest congres magistratul orașului nostru face cunoscut următoarele: Cu ocazia congresului se așteaptă la 400 de doctori și naturaliști, cari pe timpul susnumit vor fi oaspeții Sibiuului. Ne fiind îndeajuns hotelurile din Sibiu pentru a adăposti pe acești învățați, apelăm la cetățenii sibieni să se îngrijească din vreme spre a rezerva odăi acestor luminați oaspeți cari fac cinste Sibiuului cu venirea lor. — E de dorit ca aceia, cari dispun de odăi mobilate cu 1—2 paturi, să le țină în rezervă pentru acești oaspeți, eventual chiar și de întreținerea lor în cele câteva zile ar fi de dorit să se îngrijească aceia, cari sunt înlesniți să facă acest lucru. Natural, că toate cheltuielile vor fi plătite. Apelăm la ospitalitatea sibienilor, cari au dat dovezi bune întotdeauna în privința aceasta, și îi rugăm a se îngriji de odăi, deoarece în zilele acestea mai mulți membrii din comisia de încvartirare vor umbla din casă în casă spre a încvartiri oaspeții cari vor veni.

Răsvrățiți — aruncați peste graniță. Lângă Sinaia (România) se află în lucrare un tunel (drum pe sub pământ). La acest tunel, unde lucrează sute de brațe, erau ca conducători și vr'o (3) italieni și un tirolez. Aceștia ce au făcut, ce au dres, destul că într'atâta au desmântat muncitorii, încât toți au pus uneltele jos și n'au voit să mai lucreze. Dovedindu-se că străinii italieni au ațâțat muncitorii la răsvrătire, aceștia au fost dați pe mâna poliției, care a hotărât să-i expulzeze (adecă să-i scoată cu șupa din țară).

Caz de moarte. În 25 Maiu a răposat în Miercurea cunoscutul negustor de bucate și proprietar Nicolae Albu, fost membru al mai multor societăți și un vechiu abonat al nostru. Răposatul a murit în vârstă de 65 ani. Il deplânge soția Maria Albu născ. Fleșariu, dimpreună cu alte rudeni. Fie-țărâna ușoară!

Inecarea unui copil în râul Argeș lângă Oltenița (România) s'a întâmplat din negrije mai zilele trecute. Băiatul Cesar în vârstă de 15 ani, care se află în serviciul unui anumit Christigiu din Oltenița, scaldându-se în apa râului Argeș s'a înecat. Cu toate cercetările făcute, cadavrul n'a fost încă găsit. Iată ce face negrija băieților tineri!

A murit un om de omenie! Ni se scrie: Nu e vorba de vre-o persoană mai însemnată din vieța noastră publică, ci de un modest dar fruntaș țaran din comuna *Sebeșel* de lângă Sebeșul-săsesc, care Duminecă în 5 Iulie n. a părăsit această vale a plângerii, plină de mizerii și năcazuri, înmormântat fiind cu ceremonia cuvenită. Acest fruntaș țaran a fost *Ilie Zămora*, membru în comitetul parohial și bun cântăreț la sfânta biserică, care după o boală îndelungată și-a dat duhul în mâinile Creatorului tocmai la frumoasa vârstă de 30 ani, deplâns fiind de soția, surorile, cumnații și nenumăratele rudeni ce le-a avut. Infricoșata boală de care suferea, l-a făcut să-și prevadă sfârșitul de timpuriu și să se gândească, cum spune sfânta scriptură, nu numai la cele trupești și trecătoare, ci și la cele sufletești și nemuritoare. Astfel a lăsat bisericii din Sebeșel o fundațiune de 2000 coroane, bisericii din Loman 1000 coroane, iar celei din Cacova Sebeșului 200 coroane. Această faptă măreață ne îndeamnă să strigăm și noi cu sf. Scriptură: „Odihnește Doamne cu dreptii pe robul tău, unde nu este scârbă, nici întristare, ci vieța fără de sfârșit”.

V. Z.

Iată fraților săteni români, o frumoasă pildă de urmat pentru cei dăruiți de Dumnezeu cu ceva stare mai bună, dar familie nu prea numeroasă!

Isprava unui strajimeșter. La regimentul 2 de honvezi-husari din Dobrițin eră și un strajimeșter cu numele I. Istvan. Acesta într'o zi din săptămâna trecută s'a dus la poștă să scoată 1600 coroane, — banii pentru solda ficiilor. Văzându-se el cu atâta sumedenie de bani, în loc să o ia cătră cazarmă s'a dus la o boltă de haine, s'a îmbrăcat frumos în haine civile plătind 600 coroane, iar mii ce i-a mai rămas a păpat-o într'o crâjmă cu muzicanți și cu femei ușoare. Pe urmă a spălat putina din Dobrițin. Jandarmii s'au pus pe urma lui și l'a prins în Oradea-mare, plimbându-se ca cel mai liniștit pensionar. Natural, că numai decât l'au și băgat la răcoare. Ce-l așteaptă, — numai el săracu știe! Nenorocitul om are nevastă și cinci copii.

Din America. Unui Român din Cacova, anume lui Daniil Oprișiu Cazan, înstrăinat de mai multă vreme în țara dolarilor, nemiloasa soartă nu i-a mai îngăduit să se întoarcă între ai săi, de unde a plecat, ci l-a strâns din lumea aceasta tocmai în fundul Americii, între străini. A plecat de acasă Românul nostru sătul de „bunătățile” țării acesteia, s'a dus să-și câștige bucățica de pâine în sudoarea feții prin uriașele fabrici ale Americii, dar soarta i-a tras o dungă neagră peste toate socotelile lui, rămânând în urmă biata văduvă nemângăiată. — Cum timpul de criză n'a trecut încă în America, răposatului cu ce biet putuse să strângă nu se putea face nici înmormântarea, așa că consătenii lui s'au hotărât cu toții să deie câte ceva, spre a-l putea înmormânta după legea noastră creștinească. La propunerea d-lui Ioan Banciu tot din Cacova de origine, s'a putut strânge suma de 28 dolari și 25 cenți. La răposatul s'a găsit 61 dolari și 59 cenți; cu totul 89 dolari și 84 cenți. S'a cheltuit cu înmormântarea 80 dolari, deci au mai rămas încă 9 dolari și 84 cenți (cam 46 coroane), cari s'au trimis părintelui Hanzu din Cacova spre a-i da nefericitei văduve rămasă fără nici un ajutor. Afară de suma asta a mai trimis și domnul Daniil Florea 5 do-

lari pentru văduva sărmană. Miloșii coveni, cari au dat câte ceva pentru înmormântarea răposatului sunt următorii: I. Banciu 2 dolari 50 cenți; Dumitru Mija și Dumitru Popa câte 2 dolari; I. I. Banciu, Alexandru Cazan, Alexandru A. Cazan, Dumitru Buican, D. Botu, T. Pipernea toți câte 1 dolar; Dumitru D. Botu, D. Taban, P. Crăciun câte 50 de cenți; Vasile Moga 25 cenți; P. Gligor 1 dolar și A. Herman 2 dolari. Ceialalți bani s'au strâns de pela alți frați pribegi în țară străină. — Mari sunt mizeriile în lumea asta și mai ales în America ar putea curge un râu numai din lacrimile urgisiților de soartă, rătăciți pe acolo....

Fiară — cu chip de om. Sunt unii oameni, cari numai la înfățișare seamănă a om, dar la suflet sunt mai răi ca cele mai sălbatică fiară. Următoarea întâmplare ne arată cât de negru și sălbatec poate să fie sufletul unui om. — Într'o stradă dosnică a Bucureștiului locuia, într'o căsuță mică, o bătrână văduvă, care își ducea zilele dintr'o pensioară și din unele cruțări ce le putuse face în vremuri mai bune. Tot în aceiași curte locuia și un căpitan. Într'una din zile ordonanța (ofițirdinăru) căpitanului a băgat de seamă că bătrâna are bani în casă și astfel tot pândia momentul când să calce pe bătrâna, spre a-i lua banii. Pândind el, într'o zi vede prin deschizătura ușii cum bătrâna a numărat 800 de Lei. În sufletul soldatului s'a trezit spurcata dorință să pue mâna pe bani și, fără de veste, să repede în odaia bătrânii, o înfașcă de păr, o leagă strâns peste gură și peste ochi, iar ca să nu îl poată da de gol a început să o lovească în pânțele cu un piron mare, făcând să țîșnească sângele în toate părțile. Crezând că bătrâna, în urma loviturilor primite, va muri, a luat cei 800 de Lei lăsându-o pe biata femeie să se lupte cu moartea. Dar atâta putere tot a mai avut bătrâna, încât să strige după ajutor și să spuie numele jefuitorului, apoi a căzut în nesimțire. Dându-se de urma nelegiuitului hoț, acesta la început tăgăduia totul, dar văzându-se descoperit, a trebuit să spuie adevărul. Omul cu suflet de fiară a fost încuiat, iar tribunalul militar îi va dicta pedeapsa.

Un ofițer omorât de tren. Din Cernăuți, capitala Bucovinei, primim știrea că, pe când un batalion de vânători făcea exerciții militare, calul sublocotenentului Spechman s'a speriat și a pornit-o la fugă cu călăreț cu tot. Tocmai în acel moment venia un tren accelerat (fulger), iar calul fugi nebunește în direcția șinelor, pe unde sosia trenul. Vrând să treacă peste șine calul, se împiedecă și căzând trânteste pe bietul sublocotenent de-alungul șinelor. Acesta n'a mai avut vreme nici să se ridice, căci trenul venia cu o iuțală mare. Când mașinistul trenului a băgat de seamă, trenul deja îi tăia mijlocul nefericitului sublocotenent. Așa schingiuit, a fost ridicat și trimis la spital, dar pe drum își dăduse sufletul. — Multă nenorocire mai poate aduce omului și animalele cu nărav!

Isprăvile unui lunatic. Ni se scrie: În comuna Stoicana din comitatul Solnoc-Dobâca trăiește un lunatic, care, — afară de timpul când îi vine năbădăile, — nu se leagă de nime și e cel mai liniștit om. Insa în zilele trecute și-a dat în petec, și să vedeți cum: Trecând pe drumul de țară o fetiță, nebunul lunatic i-a ieșit dintr'odată înaintea, a apucat-o de coate și a început să-i

sdrențuiesc hainele de pe față, strângând din dinți nebunul și încruntându-se a început să o izbească cu ce-i venia înainte. Numai cu ajutorul poporenilor a putut fi scăpată biata față, care într'atât s'a tulburat, încât părea că-i moartă de frică. A fost dusă apoi acasă cu trăsura și de atunci nici nu mai poate vorbi nimica.

Abonatul 7511

Pentru un mare proprietar de vii din România se caută: 1. Un bărbat și o femeie, cari să fie oameni cinstiti, harnici și sănătoși. Bărbatul trebuie să se priceapă la cultura pomilor, având a îngriji de o grădină de 2 jugăre și de a face și alte servicii prin curte. Femeia ar face în deosebi servicii de casă. Ar primi hrană, locuință bună, luminat, încălzit și 650 Lei pe an. Afară de aceia ar mai primi și 15% din vânzarea poamelor din grădină. — Se mai caută apoi: 2. Un pivnicer, care să aibe școală și să mai fi lucrat ca pivnicer. Trebuie să se priceapă bine la filtrarea vinului. Să fie om harnic, sănătos și cinstit. Ar primi pe lună 150 de franci, fără mâncare, iar dacă nu ar fi însurat ar putea avea și locuință la localul de desfacere al vinurilor în București. Doritorii să-și adreseze scrisorile, însoțite de amănuntele dorite, la administrația „Foi Poporului“, de unde se vor trimite respectivului proprietar.

ECONOMIE

Starea sămănăturilor.

Cel mai proaspăt raport agricol al ministerului ungar ne dă starea sămănăturilor din țară cu **22 Iunie st. n. 1914** și cea dintâiu prețuire a recoltei din acest an la grâu și săcară. Iată câteva amănunte din acest raport:

În timpul de două săptămâni, dela publicarea ultimului raport încoace, timpul a fost aproape fără deosebire, ploios. Preste toată țara au căzut ploi mari împreunate adeseori cu rupere de nori și cu ghiață. Mai multă ploaie s'a anunțat în acest timp din comitatele Carașseverin, Hunedoara, Arad, Nograd și Heveș, urmează apoi comitatele din nordul și nord-ostul țării. Ghiață a căzut în 50 comitate, între cari se află și comitatele cu populațiune românească: Bihor, Săfmar, Caraș-severin, Timiș, Torontal, Bistrița-Năsăud, Făgăraș, Hunedoara, Târnavale amândouă, Cojocna, Murăș-Turda și Turda-Arieș. Cea mai urcată temperatură (mai cald) a fost în timpul din urmă la 22 Iunie (30 de grade), iar cea mai scăzută, în urma vânturilor reci — la 25 Iunie (25 grade). Afară de pagubele cauzate de prea multele ploi împreunate cu furtuni etc., cari pagube până acum nu sunt prea îngrijitoare, timpul din urmă a fost destul de favorabil sămănăturilor, lucru care trebuie să se amintească. Sămănăturile s'au întărit bine și la spicoase grăunțele a avut puțința să se desvolte încet și normal. Afară de aceasta să constată că rugina încă nu face stricăciuni prea mari, precum se credea. Ceva mai rău stăm în această privință aici în Ardeal.

Grâul e înflorit peste tot locul în țară și acuma sunt grăunțele în desvoltare. În acest scôp ploile dese din timpul din urmă nu i-a fost spre rău. Adevărat, că din această cauză se pot vedea, pe alocurea, și să-

mănături căzute, dar cu toate acestea, în ce privește grâul, trebuie să vorbim de o *în-dreptare* dela ultimul raport ministerial agricol încoace. Rugina în multe părți s'a uscat deodată cu paiul și numai pe alocurea au ajuns până la spic.

Cu toată starea mai favorabilă, ce se constată este totuși interesant a se ști, că pe când teritorul sămănat cu grâu este anul acesta cu 650 mii jugăre catastrale mai mare decât în anul trecut, totuși recolta ce se așteaptă la grâu va fi cu aproape 5 milioane măji metrice mai mică decât în anul trecut. Aceasta este mijlociu luat prețuirea recoltei ce se speră anul acesta la grâu. Datele sunt compuse pe baza rapoartelor speciale și a părerilor diferiților raportori și inspectori agricoli din țară.

Precum se poate da cu socoteala, în Ardeal speranțele recoltei de grâu în anul acesta sunt destul de frumoase în asemănare cu rezultatul anului trecut, lucru care e a se înțelege mai ales prin aceea, că în anul trecut în Ardeal s'a sămănat, în general mai puțin grâu, decât în anul acesta, din cauza timpului nefavorabil.

Secara e acum în coacere, ba în ținuturile mai bine așezate coacerea este așa de înaintată încât peste câteva zile este a se începe secerișul. Timpul ploios a fost foarte favorabil desvoltării grăunțelii și speranțele recoltei au crescut, în timpul din urmă, în mod însemnat. Cu toate acestea recolta se poate socoti de pe acum numai ca *mijlocie*.

Orzul de toamnă este deja copt prin șesul cel mare și a început a se seceră. Cel de primăvară e înspicat și se desvoaltă frumos. Timpul umed i-a fost favorabil, dar acum pentru coacere cere căldură. Paietele sunt mai mult mici, dar dese și în caz de timp favorabil și pe mai departe, orzul promite o recoltă *bună-mijlocie*.

Ovăsului deasemenea i-a priit timpul ploios. Are paiul mai adesea înalt și sănătos și promite o recoltă bună.

Porumburile (cucuruzele) sunt în general frumoase și în deosebi se arată bine în ținuturile, în cari se cultivă în mai mare măsură ca în unghiul dintre Murăș și Tisa apoi între Dunăre și Tisa etc. În alte părți ale țării și mai ales pe țărmul drept al Dunării și în Ardeal aceste sămănături au cam dat înapoi din cauza ploilor prea multe. În general porumburile simt lipsa de timp cald mai îndelungat. Acum e în curgere săpatul al doilea. În Ardeal ploile cele dese au împiedecat și săpatul la timp și aici sămănăturile de porumb, sunt în general, mai slabe. Cu toate acestea sunt și în comitatele ardelenne ținuturi, în cari porumburile stau bine. Astfel de exemplu în comitatele Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Cojocna și Hunedoara.

Cartofii se desvoaltă, în urma timpului favorabil, ce l'au avut până acum, foarte bine. Au foile verzi și sănătoase și desvoltarea fructului multămitoare. Soiurile timpurii sunt înflorite și în general promit o recoltă bună sau, pe alocurea, chiar foarte bună. — În Ardeal prin unele locuri mai joase au început să putrezească fructul în pământ din cauza prea multei umezeli.

Napii de zahar și cei de nutreț sunt deasemenea în frumoasă desvoltare. Au foile sănătoase, verzi și promit mult. — Cei de nutreț sămănați mai târziu sunt mai înapoiți în desvoltare. Săpatul al doilea e terminat și acum e în curgere al treilea.

Stricăciuni de viermi și gândaci se vestesc din mai multe părți și unele chiar destul de însemnate. Și aceste sămănături așteaptă timp cald de vară. — *Rapița* s'a secerat aproape peste tot locul. Recolta pare a fi în **general numai mijlocie**.

Plantelor de grădină le-a fost bine-venit timpul ploios, care le-a ajutat mult în desvoltare dar în schimb ploile au fost și o **piedecă pentru lucrările împreunate cu îngrijirea lor** și astfel acum sunt cam năpădite de buruiiană. — *Fasolea* se desvoaltă foarte bine și promite recoltă îndestulitoare. Altor *păstăioase* încă le-au făcut bine timpul ploios din urmă. — *Varza* deasemenea se desvoaltă foarte multămitor. Stricăciunile de insecte sunt până acum neînsemnate. *Hemeiul* în general se arată bine, deosebire făcând ținuturile cercetate prea des de ploi, unde a cam rămas înapoi în desvoltare. Săpatul al doilea e isprăvit aproape peste tot locul. — *Cânepa și inul* sunt frumoase înalte și suptiri dar pe alocurea vânturile mari și ghiața le-au cam alterat. — *Tutunul* se desvoaltă bine, dar ploile prea dese încep a-și arăta efectul nu chiar favorabil asupra acestor plante.

Nutrefurile măiestrite în general nu multămesec într-o toate pe agronomi. Uscațul lor încă se face între împrejurări nu tocmai favorabile și de aceea în privința calității lasă de dorit. Tot cam astfel stau și *fânețele*.

Pășunile sunt frumoase și verzi și vietele găsesc, afară, nutremânt din greu. Dintre *poame* piersecile promit o recoltă bună sau pe alocurea numai mijlocie. — *Cireșe și vișine* vor fi din destul, pe alocurea de calitate mai slabă. *Prune, mere și pere* deasemenea vor fi multe, dar e temere că nu vor fi așa sănătoase din cauza ploilor. — *Viile* sunt foarte diferite. Cele de deal promit în general recolte destul de multămitoare, pe când la șes sunt mai slăbuțe. Peronospora nu le-a prea stricat până acum, dar în schimb sunt mai dese pagubele cauzate de moliile de struguri. În general recolta în toată țara pare a fi numai mijlocie. „Rev. Econ.“

Timpul și sămănăturile în România.

În numărul trecut am publicat știrea, că guvernul României ar fi oprit exportarea (trimiterea) de bucate în țări străine. Până acum n'am fost, însă, în măsură a primi știri mai sigure, că anume: pentru ce țări s'ar fi rânduit o asemenea opreliște? Dar dăm cu socoteala, că poate exportul peste Brăila și Galați, — adică pe Dunăre, — tot așa poate și pe mare, să se fi oprit sau mărginit, — fiindcă în părțile noastre nu observăm semne de opreliște. De pildă peste granița dela Turnu-Roșu—Câneni sosește și acum zilnic cucuruz și grâu etc. Aceasta spre orientarea celor ce ne-au întrebat. Când vom primi amănunte mai deaproape, o să le publicăm, dacă se va simți lipsa.

La ministerul de interne al României s'a primit în zilele trecute următoarele rapoarte asupra stării sămănăturilor.

Râmnicul-Sărat: Timpul s'a liniștit în urma încetării ploilor, cari au căzut până în ultima săptămână. Sămănăturile sunt frumoase și promit o recoltă bună. Porumburile, viile, livezile de pruni și fânețele

din tot cuprinsul județului (comitatului) sunt bune. Locuitorii se ocupă cu lucrul viilor și cu prășila (sapa) a doua la porumb.

Vlaşca: Timpul în acest județ a fost schimbăcios.

Sămănăturile de grâu sunt frumoase și promit o recoltă îndestulitoare îndreptându-se în urma ultimelor ploii. Sămănăturile de primăvară se prezintă bine, cu deosebire la porumburi și tutunuri de pe locurile joase cari au suferit puțin din cauza apelor și nesăparea la timp. Orzurile sunt de asemenea frumoase, rapița s'a treerat și recolta e mijlocie. Fânețele, pomii, viile și grădinile cu legume sunt frumoase.

Dâmbovița: Starea sămănăturilor, cu toate ploile căzute, este multămitoare. Pe alocurea s'a început seceratul rapiței. Săpatul porumbului se continuă cu mare greutate, căci zilnic plouă. Livezile în mare parte sunt frumoase, afară de cele înecate. Izlaurile și viile se prezintă bine.

Argeș: Timpul în acest județ a fost ploios. Porumburile, din cauza multor ploii căzute în cursul săptămânii trecute, nu s'au putut săpa, astfel au dat înapoi. Grâul, orzul, ovăsul și meiul se prezintă încă bine. Pomii, viile și fânețele sunt bune. Locuitorii se ocupă cu sapa primă a porumbului, iar cei din partea muntoasă cu lucrările de pădure.

Roman: Timpul în acest județ a fost călduros. Sămănăturile de primăvară sunt frumoase. Săpatul întâiu al porumbului continuă la locuitori, iar la proprietari și arendași a început sapa a doua. Grădinile cu legume, imăsurile, izlaurile, fânețele, pomii și viile sunt frumoase.

Constanța: Timpul a fost schimbăcios iar în plășile Constanța, Cogelac și Mangalia ploios. Sămănăturile se prezintă bine. Locuitorii se ocupă cu săpatul porumbului. In comunele: Topraisar și Gheringec, a căzut grindină, cauzând pagube de 40 la sută la o suprafață de 610 hectare sămănături (adecă aproape jumătate sămănăturile s'au prăpădit).

Neamțu: Timpul a fost bun. Sămănăturile merg bine. Fânețele și izlaurile sunt frumoase.

Bacău: Timpul a fost călduros. Sămănăturile de toamnă cât și cele de primăvară se prezintă bine. Se continuă cu săpatul întâiu al porumbului și pe unele locuri s'a început sapa a doua. Viile, livezile și fânețele sunt frumoase.

Aviz, Rugăm pe toți aceia, cari vând foaia noastră în prăvăliile lor, să ne trimită înapoi Nr. 26, dacă mai au astfel de foi. Mai târziu nu le mai putem primi, pe când acum ne sunt binevenite.

Viața socială.

Tinerimea inteligentă din Tilișca aranjază o petrecere de vară Duminecă în 12 Iulie st. n. 1914 în locul numit „Arinii gruiului”, iar la caz de timp nefavorabil în școala gr.-orientală din loc. Venitul curat e destinat pentru fondul de excursie al copiilor. Inceputul la 2 ore p. m. Prețul de intrare benevol.

Tinerimea studioasă din Poiana-Sibiului va aranja în 12 Iulie n. o petrecere de vară în pădurea „Staule”. Invitații speciale nu se fac.

Ediția și tiparul „Tipografia Poporului”
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Poșta Redacției și a Administrației.

Milente Opreșoiu, Galodna. Câți bani ai trimis D-Ta? 2 cor. și 20 bani sau mai puțin? Noi am primit numai 2 cor. Te rugăm a ne trimite recipisul, dacă cumva ai trimis suma întreagă.

Banca „Gilortul”, Novaci. Sincere mulțumite pentru serviciul prompt.

I. M. în C. Despre cele trimise am fost luat notiță cu o săptămână mai înainte.

I. Radu, Viena. Șt rea dorită am adus-o în Nr. 25.

Dumitru Cosma în S. Am trimis numărul de probă celor „cinci întovărășiți la o laltă”. Deși ne-ar plăcea să aboneze fiecare deosebit, totuși ne bucură foarte mult văzând, că oamenii nostri fac cum pot, numai să cetească și să se deștepte. Acestea sunt tot atâtea semne, că poporul nostru să silește să înainteze. Dumnezeu ajute la toți!

Abonatul 11707. Cele trimise nu s'au publicat, fiindcă am încheiat deocamdată cu publicarea la astfel de scrisori. De ce n'ai scris mai curând? Dacă mai vin și altele, poate că atunci publicăm ceva și din a D-Tale.

Toma Dimu în S. Abonamentul D-Tale e plătit până la 30 Septembrie 1914.

Abonatul 8716. Dumneata nu poți ocupa postul acela, acolo să cere școală mai multă.

Abonatul 12978. Serie-ne nume'e la încăpăținați de aceia, o să-i punem în foaie. Capete de bostan, ce sunt!

Ioan Felecan în Juriul de câmpie. Mulțumite la toți pentru interesul arătat față de foaia noastră.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechi.)

30 Iunie: Ciuc-Sereda, Mediaș, Poiana (com. Sibiului).

1 Iulie: Crasna.

2 Iulie: Giula, Poiana sărată.

3 Iulie: Bogșa-montană.

4 Iulie: Balavașar, Demășnia, Gherghio-Ditru.

5 Iulie: Halmagiu mare.

8 Iulie: Hadad, Zam.

9 Iulie: Câmpeni, Covasna.

10 Iulie: Cehul din Sălagiu, Gherla.

Loc deschis.

Aviz către publicul român! Cunoscând multe lipsuri ale poporului nostru dela sate, am deschis în Budapesta un **Birou de informații** ca în felul acesta să

stau în ajutorul publicului român în oricare afacere ce se ține de Budapesta.

Fiind chiar acum timpul împlătitului **Vă atrag atențiunea asupra faptului, că cea mai mare fabrică din Budapesta are anul acesta prea multe batoze (dube) de 720 până la 1000 mm., și le-ar vinde cu preț foarte moderat și pe lângă garanță mare. Vă servește și cu motoare, mașini cu aburi etc. tot cu preț moderat. La dorință Vă trimite cataloage.**

Dau informații referitor la rugărilor înaintate ministerului ori Curiei. Urgez rezolvarea lor și rog rezolvare favorabilă. Mijlocesc împrumuturi ieftine pe amortizare și vânzări de moșii și păduri.

Cine vrea să-și cumpere locomobile, motoare, moară, mașini de împlătit mânăte cu lomobil, cu motor, cu cai ori cu mâna, mașini de sămănat grâu, de cosit grâu ori iarbă, pentru adunarea fânului ori despoirea cucuruzului, pluguri etc. să-mi scrie mie căci gratuit îi recomand fabrici de unde își poate cumpăra toate aceste în rate și cu prețuri mai ieftine ca la agenturi jidovești. Scopul meu este ca țărănul Român să-și cumpere marfă bună din mâna primă și cu garanță mare. Să vă feriți de firme cari nu sunt fabrici, să vă feriți de agenți jidovi căci vă înșală.

Vă recomand o invenție nouă: a morișcă cu 2 petri și sită mânăte cu mâna care face 100 kg. făină la zi. Prețul e 320 Cor. pe rate.

La dorință trimit gratuit planuri de mori și catalog ilustrat despre toate recvi-sitele economice. Cu stimă: **L. Olariu, Budapest, II., Margit-körut 11.**

Nr. 1090/ not.

1984

Publicațiune.

Casă cu crâșmă, care formează proprietatea comunei **Oprea-Cârțișoara**, se va da în arândă pe calea licitațiunei publice, în **29 Iulie 1914**, la 10 ore a. m., în cancelaria comunală din Oprea-Cârțișoara, pe timp de 3 ani și 5 luni, începând din 1 August 1914 până în 31 Decembrie 1917.

Prețul strigării 700 cor., vadiu 10%.

Condițiunile detaliate sunt espuse spre vedere publică în cancelaria notarială din Streza-Cârțișoara și se pot vedea în timpul orelor oficioase.

Oprea-Cârțișoara, în 6 Iulie 1914.

Primăria comunală.

„IZVORUL”

instituit de credit și economii, soc. pe acții, în Sebeșul de jos (Alsósebes)

Prospect.

Adunarea generală extraordinară a institutului de credit și economii „Izvorul”, societate pe acții în Oltalsósebes ținută la 6 Iulie n. 1914, a hotărât urcarea capitalului societar dela K 16.000— la K 130.000—

În acest scop se vor emite 1140 acții noi de câte K 100— sub nr.ii curenți 161—1300. Fiecare acționar vechiu va primi din rezervele institutului încă atâtea acții, câte posedă; afară de acestea mai poate opta stătea acții noi, câte acții vechi a avut.

Acționarii cei noi deodată cu rata primă vor solvi la fondul de rezervă o taxă de K 15— de fiecare acție. Din taxa aceasta se vor acoperi și spesele ivite cu ncu emisiune. Taxa de K 15— la acție o vor solvi și acționarii vechi după acțiunile optate peste numărul acțiilor primite din fondul de rezervă.

Prețul acțiilor se va răspunde în următoarele rate:

Rata primă de K 10— plus taxa de K 15— la 1 August a. c.

” a doua de „ 30— la 1 Noembrie a. c.

” a treia de „ 30— la 1 Februarie 1915

” a patra de „ 30— la 1 Iunie 1915.

Se pot plăti însă și mai multe rate deodată.

Acțiunile noi nu vor participa la dividenda anului curent, ei vor primi 6% interese după sumele solvite începând dela data solvirii până la 31 Decembrie a. c. Vor participa însă la dividenda anului viitor, din care motiv rata a treia și a patra se vor răspunde cu 6% interese dela 1 Ianuarie 1915.

Față de acționarii, cari nu vor plăti ratele regulat se va proceda conform statutelor.

Acțiunile noi se vor data din 1 Iulie 1915. Terminul de optare se fixează pe ziua de 20 Iulie 1914.

Sebeșul inferior, la 6 Iulie 1914.

Direcțiunea.

Anunț de licitație.

Comuna politică din Omlás, comitatul Szeben, cercul Szardahely va da în licitație publică în cancelaria comunală în ziua de 19 Iulie st. n. a. c., la 2 ore p. m., arânda hotărului pentru pășunat de oi pe timpul ernei.

Prețul strigării este de 600 cor., depunând vadiul de 10%.

Condițiunile mai deaproape să pot afla în cancelaria comunală din loc. Omlás, în 5 Iulie 1914.

Antistia comunală.

Schimbare de locuință

Dr. ITTU

medic practic universal și dentist

locuște Sibiu

Str. Cisnădiei 36

Prejudiciile uleiului de pește sunt învingibile prin emulsiunea lui Scott.

Uleiul de pește comun, deși e un mijloc întăritor și deplin valoros, totuși să simte în urma sa multe neplăceri, așa încât folosirea lui lasă încă mult de dorit. Cei înaintați în etate, precum copiii, în urma folosirii lui dispun de un gust greșos îndreptățit și de multeori din cauza grelei mistuiri le devine insuportabil. Cu totul altcum să prezintă uleiul de pește-emulsiune alui Scott, care întrece în gust pe toate alte preparate de felul acesta și care este pregătit astfel încât e și foarte ușor de mistuit.

După răceli, la slăbirea puterilor, la îngreunarea creșterii măselelor, la timpul însă-nătoșerii, la întărirea creșterii oscioarelor gingașe la copii, la lipsă de poftă de mâncare etc. contribuie această emulsiune aprobată alui Scott de decenii cele mai excelente servicii.

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 fl. De vânzare în toate farmaciile. Trimitându-se 50 fl. în mărei postale la adresa SCOTT & BOWNE, O. m. b. H., Wien, VII și pe lângă provocare la ziarul acesta, să trimită prin o farmacie un pachet de probă gratuit. 1933

Un morar

pentru o moară în Rășinari, se caută spre a intra momentan. Leafă 50 cor., fix și făină etc. A se adresa în Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 3. 1873

JOSEF MEISTER

văpsitor de odăi și decorațiuni SIBIU, colțul str. Turnului 3 și stradei Rațelor 20

se recomandă pentru toate lucrările aparținătoare acestei branșe, ca: spoirea de locuințe întregi ca și odăi singuratic, pictură de biserică, vopsire de fașade, spoire de scoli și alte institute atât în loc cât și afară de Sibiu. Mustre nouă moderne și mustre de țesături românești spre alegere stau totdeauna la dispoziție. Lucru solid și durabil pe lângă prețurile cele mai moderate. 1847

Bilanțul Reuniunii de înmormântare din Săliște pro 1913.

Active		Contul Bilanț.		Pasive	
	K f		K f		K f
Cassa în numerar	137.54	Taxe de membru	27,862.—	Fondul general de rezervă	8,864.02
Depunerea fondului de garanță	14,882.48	Fondul special de rezervă	515.—	Impr. dela „Cassa de păstrare“ (fără interese)	2,666.63
Depuneri spre fructificare	21,841.53	Beneficiul anului 1913	1,153.90		
Efecte	4,200.—				
	41,061.55		41,061.55		

Eșite		Contul Profit și Perderi.		Venite	
	K f		K f		K f
Beneficii	750.—	Interese dela depuneri	1,752.32		
Remunerațiunii	191.72	Int. de întârziere	—96	Int. de efecte	2,047.28
Spese de administrare	37.66	Int. de efecte	294.—	Taxe de înscriere	86.—
Beneficiul anului 1913	1,153.90				
	2,133.28		2,133.28		

Săliște, în 31 Decembrie 1913

DIRECȚIUNEA:

C. Herța m. p., președinte.	A. Gherman m. p., cassar.	I. Iacob m. p., secretar.
Dr. Ioan Lupaș m. p.	D. Popa m. p.	Oprea Soră m. p.
D. Lăpădat m. p.	I. Hociotă m. p.	Ioan Buceșan m. p.
Petru Drăghis m. p.	Iordache Roșca m. p.	I. Hânsa m. p.
O. Borcea m. p.	D. Băilă m. p.	D. St. Herța m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile și le-am aflat în consonanță cu registrele reuniunii:

Săliște, la 30 Iunie 1914.

Petru I. Comșa m. p.	I. Banciu m. p.	I. Șteflea m. p.
Nicolae Lupaș m. p.		I. Schiopu m. p.

Săpunul de lapte de crin Steckenpferd

alui Bergmann & Co., Teschen a/Elbe

se bucură de cea mai mare simpatie și răspândire pretutindeni, mulțumită efectului său și de cel mai bun și recunoscut mijloc în contra pișturilor și de cel mai neîntrecut întru susținerea unei îngrijiri raționale a pielii și a frumuseții.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziția Premiului de mai multeori Fiți precauți la cumpărare și să se observe apriori la marca „Steckenpferd“ și la firma deplină! Se poate căpăta (à 80 fl.) în farmacia, drogerii și parfumerii etc. Asemenea se recomandă și probata cremă de crin „Manera“ (à 70 fl. per tubă), care este de un efect minunat întru susținerea mâinilor la dame în stare gingașe. 1659

Un culegător-tipograf

pentru lucrări de accidentă, se primește îndată la „Tipografia Poporului“ în Sibiu.

Căsătorie.

Un tânăr măestru pantofar, în etate de 26 ani, așezat într'un oraș în Ardeal, unde îi merge foarte bine și lucrează de câțiva ani cu mai multe persoane, — caută cunoștința unei domnișoare dela oraș sau dela țară, spre a se căsători. Respectiva poate fi în etate dela 20—25 ani, bronetă și frumoasă, având o zestre dela 3000 cor. în sus. Eu am și prăvălie în centrul orașului, sunt om cinstit și cu purtări bune, ceea ce asemenea doresc și dela respectiva. Scrisorile sunt a se adresa la Administrația „Foi Poporului“, de unde mi se vor trimite mie. Dscereșunea e chestie de onoare pe ambele părți.

O calfă

de coșear care dorește a învăța blănăritul, se primește imediat la Ilie Șteflea, Sibiu, Piața mare Nr. 18.

Căsătorie.

Un negustor român în etate de 27 ani, deplin sănătos, care are o prăvălie mixtă foarte vestită, în care face anual o întoarcere de 60—70 mii cor., și cu o avere de 30.000 cor., voină să înceapă comerțul mai în mare, ar dori să se căsătorească cu o tinăra fată, care să aibă atractive cătră comerț și să aibă bani 8—10.000 cor.

Ofertele, alăturând fotografia, sunt a se trimite la Administrația foii, sub deviza „Vieață plăcută“, de unde se vor trimite respectivului. 1856

Bănci de școală

execuție modernă, cele mai trainice și mai ieftine, conform cerințelor igienice din prezent, se află de vânzare pe lângă prețuri foarte moderate la

GEORGE BACIU

măestru măsar în Sibiu, str. Șaguna Nr. 27.

În caz de lipsă, rog pe domni preoți și învățători a se adresa cu toată încrederea. 1845

Atelierul tehnic dentistic

E. DIEKER

e închis până la sfârșitul lunii Iulie.

Muncitori pentru câmp în România

cam 60—70 de inși, se caută pentru niște moșii în județul Olt, Romanși și Prahova. Se pot înștiința însă numai bărbați trecuți de 24 ani. Leafa dela 35—45 franci lunar, precum și locuință, mâncare, opinci și trenul dela gara Căineni până la moșie. Timpul de lucru 5 luni și 1 an. Doritorii să se adreseze grabnic la Jean Raiculescu în Statina (România). 1872

Berea de Steinbruch alui Dreher

e cea mai bună și cea mai nutritivă beaură. Se capătă peste tot locul. Atenție la vigneta!

Depozit principal la

M. Samuel Rubinstein
SIBIU.

1867

Dr. med. Ilie Iancu

Locuște:

str. Seller 3

Ordinea ză:

1861

dela 11 până 12 ore a. m.

Casă de vânzare.

În Sibiu, Zigelgasse Nr. 3a se află de vânzare, pe lângă condiții favorabile, o casă nouă, scutită încă de dare, împreună cu grădina și supraedificatele necesare. Informații se dau în cancelaria avocațială Dr. Ioan Fruma, Sibiu, strada Urezului (Reisbergasse Nr. 31). 1878

Mare succes

an inserate în „Foia Poporului“ unde sunt ceite de mii de persoane de pretutindena din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligenți cât și popor.

De aceea „Foia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituții, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articoli ce trebuiesc persoanelor singuratic sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația

„FOIA POPORULUI“

O casă

din Sibiu, Târgul Vitelor 4-a cu multe odăi, șură și grajd, etc., precum și

Curtea cu 4-b cu odăi și cu un atelier

(lucrătoare), sunt de vânzare. Doritorii a se adresa la Nr. 4-a.

1875

Dentist
Virgil Muntean
SIBIU
 Str. Urezului (Reisbergasse) 17
Pune dinți
 în cauciuc și de aur cu
 — prețuri moderate —

Casă cu grădină

în Sibiu, strada Reussbach Nr. 13, constătoare din 8 odăi, 2 culine, pivniță, fântână, o șură mare, șopru de automobil și căruță precum și șopuri de lemne, **să dă în arândă** cu prețul de **cor 150.— lunar**, eventual **să și vinde** din mână liberă cu **cor. 24.000.—**. A se adresa la proprietarul **G. Stuchlich, Sibiu**, strada Turnului (Saggasse) Nr. 5.
 1837

Must de smeură

veritabil, pregătit din smeură aromatică de munte. **Smeură de munte** cu I-a rafinată de zahar. Diplome dela expoziția farmaceutică din Budapesta 1912. Se capătă cumpănit și în sticle de 1/4, 1/2 și 1 litru cu prețurile cele mai ieftine de zi. Un coli de postă cor. 8.— franco la fiecare stație de postă. La comande mai mari rabat corespunzător. Farmacia la „**Vulturul negru**” alui **CAROL MÜLLER, Sibiu**, Palatul baronului Bruken-thal.
 1859

Nu uita
 stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „**Foaia Poporului**”.
 Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foii noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca acesta să te coste ceva mai mult.

Scrierile lui Emanuil Suciu:

1. „**Nunta Țiganului**”, comedie originală . . . . . 60 b.
2. „**Țiganul în căruță**”, dialog în versuri, ediția III. 30 „
3. „**Sara pe uliță**”, tablou dela sat, ediția a II-a . 20 „
4. „**Țiganul cătană**”, comedie originală într'un act ediția a IV-a se va da la tipar . . . . . 30 „
5. „**Țiganul la vânat**”, comedie originală în două acte, scrisă în versuri . 40 „
6. „**Țiganul la târg**”, dialog ediția a II-a și **Toastul lui Pamfilie** . . . . . 30 „

Broșurile acestea se pot procura dela **Librăria Foaiei Poporului**, precum și dela autor în Măgărei u. p. Szent-ágota (Nagyküküllő m.) trimițând înainte prețul broșurilor, pentru singurătate în mărci postale, pentru mai multe în bani, plus 5 bani porto postal, după fiecare broșură. Cu rambursă nu se trimit.

Senzațiunea ultimă a fabricii de săpun
G. Meltzer, Sibiu

SĂPUN
 Terpentin-Salmiac

Nu e mijloc secret, căci numirea ne spune totul; el ușurează temeinic munca la spălat și curăță cu totul albiturile de miasme

SĂPUN pentru toaletă
 „**Marca de aur**”
 produce ușor spumă și lasă în urmă parfum plăcut

...
 Fabrica de săpun și lumini
 mânăta cu abur a lui
G. MELTZER, Sibiu
 înființată la 1848
 Prăvălie și magazin, str. Gușterii
 Filiale: Piața mică și str. Cisnădiei

Revanzătorii primesc rabat mare — La cumpărări mai mari se fac și altor persoane cele mai moderate prețuri. Oferte și prețuri curente se trimit la cerere gratis și franco.

Călcăiul elastic

1750

PALMA

Observați durabilitatea

O calfă
 se caută în atelierul de lăcătușerie **N. Popoviciu, Sibiu**, Strada Ana Nr. 11.
 1862

Casele
 d'n Sibiu, strada Wagner Nr. 1 împreună cu grădină, precum și „**Hotelul Mihai**”, strada Turnului Nr 11, **se vând** din mână liberă, din cauza plecării din Sibiu. Amănunte se dau la proprietarul **Ioan Mihai**, strada Wagner Nr. 1.
 1860

Editura : **Foaia Poporului**   Editura : **Călimdarul Poporului**

TIPOGRAFIA POPORULUI
 Strada Măcelarilor 12 □ SIBIU □ Fleischergasse Nr. 12

execută grabnic tot felul de tipărituri
 pe lângă prețurile cele mai moderate

iar în **Librărie** se află o foarte bogată alegere de **Ilustrate** pentru toate ocaziunile

....
Bilete de vizită în cel mai modern stil

....
Hârtii de epistole în diferite prețuri și calități

....
Bilete de logodnă
Bilete de cununie dela cele mai simple până în cele mai fine

LIPIK băi de Thermal și de nămol, vindecă neîntrecut:

cu temperatura de 64°C și cu radioactivitatea isvo-
rului ei cu nămol
**reuma, ischias, exsudate și boale
de oase**

cu termele alcalice
**catarele, suferințele de stomac, ză-
har și de rărunchi**

prin isvoarele cu conținut iodic
**boale de copii, suferințe de consti-
tuție și arterioscleroza**

Baie de cură, de beut și nămol — Mâncări dietetice — Sezon anul întreg — Sistem pensonal în băi.

1788

Prospecte trimite franco Direcția băilor de therme și nămol în Lipik (Slavonia).

Pensionat de fetițe „Moi! Dalmer“

Wien, VIII., Wickenburggasse 3.

Școală de economie de casă și fier. Cantina pentru fetițe de școală. Curs științific practic. În legătură cu cele mai bune institute de învățământ din Viena, ca conservatoriul, Schwarzwald, Zeithlen, școlile de comerț etc.

Ingrijire excelentă. — Creștere fină diligentă. — Odăi frumoase și aerisite — Preferi moderate. Primire pentru anul școlar întreg, cât și pentru timp mai scurt. Prospecte și desușiri la: Internat VIII., Wickenburggasse 3. (Oare de vizită dela jumătate la 11 până jumătate la 1, telefon Nr. 18025.) și la institutele de învățământ Schwarzwald, I., Wallnerstrasse 2. (telefon 19227). Proprietară doamna Johanna Dalmer, învățătoare de stat dipl., pentru economia de casă și fier.

De vândut 1865

în Sibiu (Viehmarktplatz Nr. 21) un loc intravilan, unde se pot edifica mai multe case. Locul e lângă linia trenului, așa dar acodat pentru vr'o fabrica. Doritorii să se adreseze avocatului Dr. Daniel Henrich, Sibiu, Pața mare 19.

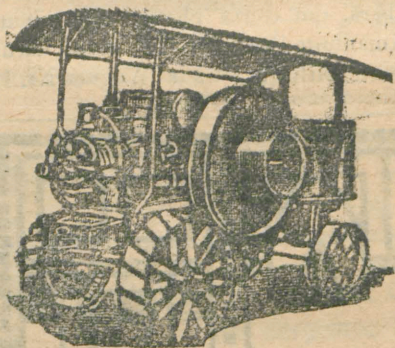
Pentru 3 coroane

o pereche de ghete de pie-
le pentru domni sau doam-
ne în culoare neagră sau
galbenă, cu talpă tare de
piele. Fiecare cumpărător
care comandă 8 pere hi,
fiecare cu câte 3 cor,
primește gratuit o pereche de ghete de
Box sau Chevreau Trimite pe lângă
rambursă dela:

Arnold Weisz, Magyarfalu
(comitatul Pozsony). 1866

Cele mai bune și sigure

Garnituri de imblătit cu motor
Mașini pentru zdrobirea petrol
Mașini de tăiat și crepat lemne

fiecare ușor de transportat dintr'un
loc în altul cu motorul propriu 1785

Motoare de benzin, gaz și olein
Toate cele de lipsă pentru mori

Pluguri cu motor, cari se pot folosi
și la imblătit și
pentru transportarea de poveri mai mari

KELLNER ÉS SCHANZER
BUDAPEST, Kálmán-u'ca 3.

Rugăm a se cere numai informații serioase

Linia

Holland-America Rotterdam

Societate de vapoare
Nederlandă-Americană

Firmă protocolată în Ungaria.

În fiecare săptămână circulare între

Rotterdam - Newjork-
Kanada 1526

Cancelaria

Budapest, VII., Thököly-út 10.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de
primăvară și vară în mare
asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine
debărbați stoffe englezești,
frantuzești și indigene, din
cari se execută după măsură cele
mai moderne vestimente precum:
Sacko, Jaquete și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune
merită noutățile de stoffe pentru
pardisuri și „Raglan“, cari
sa află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor
confectionate în atelierul meu, imi per-
mit a atrage deosebita atențiune
a On. domi preoți și teologi ab-
solvenți. — În cazuri de ur-
gență confectionez un rând
complet de haine în timp
de 24 ore. — Uniforme pentru
voluntari, cum și tot felul de articli
de uniforma, după prescripție cro-
itura cea mai nouă.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

Telefon 313 (odinioară Societatea curelarilor) Telefon 313
Strada Cisnădiei 45 - SIBIU - Heltauergasse 45

Magazin foarte bogat în
articole pentru căro-
țat, călărit, vânat,
sport și voiaj, po-
clăzi și procovă-
țuri, portmonee și
bretele solide și

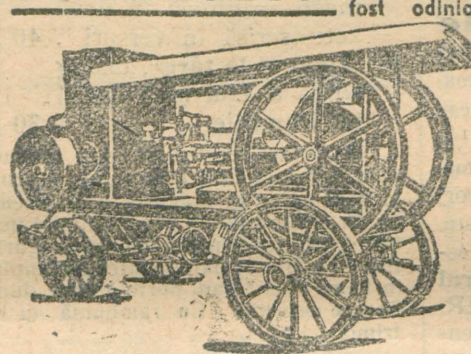
alte articole de ga-
lanterie cu preșurile
cele mai moderate. Cu-
rele de mașini, cu-
rele de cusut și le-
gat, Sky (vârzobi)
permanent în deposit.

Toate articolele din brânsele numite și reparatura lor se execută
prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin postă se eectuesc prompt și conștientos

Mare deposit de hamuri pentru cal dela soiriile
cele mai ieftine până la cele mai fine, eoperi-
toare (șoluri) de cal și cofere de călătorie. 62

Societatea pe acții și fabrică de mo- toare cu gaz în Dresden, HILLE

toare cu gaz în Dresden, fost odinioară MORITZ

Cea mai veche și mai mare fabrică
specială din Germania-de-mijloc de
motoare de tot felul și de instala-
țiuni cu gaz aspirator.

Reprezentanță generală

KÁLMÁN ERNŐ, inginer
BUDAPEST

VI. Podmaniczky-u. 4/N. Telefon 22-76

cu benzin - cu gaz

petroleum

uieu crud

gaz de pământ

sist. Diesel

cu gaz aspirator

în toate mărimile.

Cercetarea inginerului și calculații
1602 gratis.

A apărut o carte de valoare:
„Cultivarea viei, Manuarea vinului,
Morburile și vindecarea lor“

Autorul opului este Danil
D. Graur, inv. și proprietar
de vii. Opul are peste 150
ilustrații și 294 pag. este
cenzurat și aprobat prin Mi-
nistrul de agricultură reg.
ung. sub No. 96780/1912
VIII-1. Se capătă la sutor în

Somlyógyörtelek p. u. Krasznahídvég (Szilágy
megye), cu prețul de 2 coroane plus 20 fil.
porto. Librăriile capătă rabat cuvenit.

Mare vânzare de resturi

Din cauza încetării de producere se vând:

40 metri resturi bune țesute	16 cor.
40 " " pentru haine	20 "
30 " " fine de stofă	18 "
50 bucăți batiste	8 "
5 " coperte de pat de tot grele	10 "
3 " cămeși foarte mari petru femei	4 "

Mustre de resturi nu se dau. Nici un rest sub 3 m. Garanție pentru spălătul
fără a perde culoarea. Trimiterea cu rambursă. Dacă nu convine se trimit
banii inapoi.

ADOLF ZUCKER, Webwarenfabrik
Pilsen, Nr. 635 (Böhmen),

Carol Albert

croitor pentru bărbați

SIBIU

strada Faurilor

recomandă p. t. publicului pentru sezonul de
primăvară și vară bine sortată în depozit de

Stoffe indigene și străine

pentru pregătirea de haine bărbătești mo-
derne corăspunzătoare la toate pretensiunile.
Principiul meu este: Serviciu conștientos și neesecționabil.

Berson

e cel mai bun
călcau de gumă.

Inseratele
numai atunci au valoare mare, dacă sã răspândesc pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă indeosebi inserarea în **FOAIA POPORULUI**. . . . Informații să dau și comande să primesc la administrația **FOII POPORULUI**. . . .

Linia de navigațiune Triest
AUSTRO-AMERICANA
Circulație directă de vapoare de poștă din
TRIEST
la
NEWYORK
și **CANADA**
Biroul. **Budapest, VII.,**
Thököly-ut 2. sz. 1700
și la următoarele granițe:
Csáktornya: în apropierea gării;
Fiume: Via Negozianti 5.

Izvorul „MADONNA“ de Borszék
apă minerală acră naturală fără conținut de fier.
Ca apă de cură se recomandă la îngreunări de mistuire, la suferințe de catar ale organelor de răsuflare și mistuire, la boala de oase, boala engleză (Rachitis), boala de rărunchi și la îmbolnăviri de beșică.
Vinul nu se tulbură la amestecare cu apa aceasta.
Se capătă în Sibiu la: Ludwig Fuchs și I. B. Misselbacher sen.

Săpunul Margit
de un efect minunat alui Földes este pentru îngrijirea frumuseții moderne neapărat de lipsă
El e preparat din cele mai fine substanțe de plante și scutit de orice alte sucuri stricacioase; având un miros plăcut, excelent în producerea de zoale și totodată foarte spornic, de aceea sã și folosește cu plăcere din partea mai multor familii, fiind recunoscut ca cel mai bun săpun.
In câteva zile
delătură de pe față pistruiile, petele de ficat, cojile, zgrăbunțele și curățã porii fundamental, iar efectul lui sigur face
sã dispară
toate necurătenile de piele, așa încât păstrează frumuseța fără defect și fără urme. Bunul său renume e cunoscut în toată lumea în delăturarea 1679
PISTRUIELOR
pe cari le șterge pentru totdeauna.
Prețul 70 bani. De capăt în toate farmaciile și drogeriile. Pe lângă aceasta și Créma-Margit, fiind ea necesară, în tigăi à 1 cor., 2 cor. și Puder-ul Margit cor. 1-20. Producătorul:
Coloman de Földes, farmacist Arad.
In Sibiu, se capătă în farmaciile la: Carl Fritsch, Guido Fabritius, J. C. Molnár, Carl Müller, Carl Pissel, Emil Wermescher, Gustav Meltzer, fabrică de săpun și parfumerie și Carl Morscher, drogerie. In Agnita la: V. Fröhlich. In Sighișoara la: A. V. Lingner. In Mediaș la: Josef Oberth.

Cele mai frumoase
Ilustrate
Vederi din Sibiu, Poșturi naționale, ilustrate artistice și pentru orice ocazii, apoi
Hârtii pentru scrisori
dela cele mai simple până la cele mai fine și mai moderne, în diferite calități și colori moderne se află, cu prețuri ieftine, la
Librăria dela
Foaia Poporului
Sibiu
Strada Măcelarilor Nr. 45.
Probați numai odată și vă veți convinge.

Motoare de benzîn de oleiu și motoare „Diesel“
Garnituri complete de îmblătit.
Mori patentate, dela 2 HP. în sus, cu cilindru, liferează cu prețuri fără concurență sub condițiuni de plătere favorabile
FERDINAND SALLER,
fabrică de motoare
SIBIU, Srada Franciscanilor Nr. 6.
Toate reparaturile, sfredelire de cilindre și reconstruire de motoare vechi se execută solid, conștientios și ieftin. :

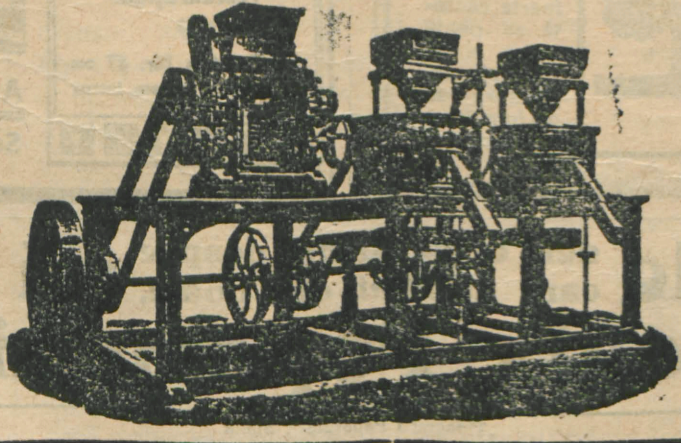

Depozit bogat sortat!
A. Henrich & W. Müller
Prima fabrică de piele sibiană
Sibiu, Bachgasse Nr. 3-5,
și recomandă fabricatele lor precum: tălpi pentru opinci din piei întregi de boi și bivoli, Vaches-Croupions și tălpi de bivoli cu margini și fără margini în diferite calități.
Mai departe se află în depozitul fabricii un mare asortiment în
Părechi de opinci tăiate pentru femei, bărbați și copii.
Brandsohlkipsen și diferite brioși de tălpi ciobite.
Piei de vacă de vachs, lucii sau și în pregătirea lor
Pittinguri de vachs, ...
Kips de vachs, ...
Piei de vițel de vachs, ...
Piei crepate de vachs, Boxpättlinge, Mastboxe, Roxcalc, Chevreaux în diferite fărbi și fabricate. **Piei de oale în fărbi diverse. Căptușeli de oale.** Asortiment bogat în toate necesitățile aparținătoare pantofăritului și cismăritului și în catapoade.
Călcaie de gumă.
Difevite lacuri, creme și mijloace pentru conservarea ghetelor. În despărțământul nostru propriu sã pregătesc, la dorință și după măsură, toate părțile de sus la ghetă (foțe) prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftine.
Prețuri solide! **Serviciu coulant exact!** Fabricate proprii!

„Compagnie Generale Transatlantique“
Linia Franceză Linie regulată directă de vapoare repezi =
Havre—Newyork și Canada
preste **Basel (Elveția) și Paris**
Cancelaria: **BUDAPEST, VII, Baros-tér 15** Telefon: József 14-91

SAM. WAGNER, Prima turnătorie de fier Sibiană, mare fabrică de mașini agricole și industriale, atelier de mori și mare prăvălie de fier. **Sibiu-Nagyszeben,** Târgul fânului = Nr. 1 =

Atențiune!
Doritorii de-ași procura mori, cilindre pentru asortat fâină, pietrii de mori de orice calitate, tot soiul de mașini și unele agricole, mașini de lână, piua pentru abale (postav) tot soiul de motoare dela cel mai mic și până la cel mai mare, cu un cuvânt tot soiul de mașini precum și Traverse, Cement, Trestie, Chei pentru ziduri, toate fierăriile trebuincioase la clădiri (edificări).
In bogata și bine asortata sa prăvălie de fier se găsesc toate sculele pentru meseriași fierari, tâmplari, dulgheri etc., cu

prețurile cele mai moderate și condițiuni foarte avantajoase.
Cine are lipsă de ceva din aceste specificite obiecte, să nu cumpere dintr'alt loc până nu se va informa în prima linie la marele fabricant Wagner, atât despre calitatea acelui obiect, cât și despre prețuri și condițiuni.
Acesta e cel mai bun izvor de procurat marfă de primul rang și în comparație foarte ieftin.
Nu Vă lăsați seduși de agenți, mergeți sau scrieți în persoană la sus numita firmă.
Cataloge se trimit gratis și franco.

Hotel SAVOY

BUDAPEST, VIII., József-körút 16 sz.

edificare nouă și modernă, încălzire cu aer, apă caldă și rece în fiecare odaie, lift ziua și noaptea.

Conducerea personală a proprietarului d-l RENDES ZSIDOR.

Odăi cu un pat, împreună cu încălzitul, luminatul și serviciul dela Cor. 3.—, 'cu două paturi dela Cor. 5.— în sus.

La petrecere mai îndelungată preț redus.

Sistem de pensiune nou introdus, întreținerea zilnică cor. 4.—. — Odăi lunare cor. 80.—.

1842

Cea mai bună apă pentru dinți.

500 coroane plătesc aceuia, care după folosirea apei de dinți alui Bartilla va suferi iarăși de dureri de măsele sau care va mirosi rău din gură.

Ed. Bartilla-Winkler's Nachf. **L. PLAN,**
WIEN, X., Goethegasse 7.

A se căpăta în toate farmaciile. — Să se ceară pretutindeni apă de dinți alui Bartilla. Denunțări de falsificări vor fi bine plătite. La locul unde nu se poate căpăta, trimite eu 7 sticle cu cor. 5.80 franco.

Păziți-vă de rane spurcate!

Cea mai renumită, de 40 ani în mii de cazuri încercată, veritabilă și antiseptică
Salba de casă de Praga

este cel mai bun scut în contra tuturor necurătenilor pielii, aprinderilor de răni, împiedecă durerile, vindecă sigur și repede și este în urma efectului său excelent, probat în mai multe cazuri, o salbă alinătoare la boalele vesicătoare (un fel de beșici de piele), și care în urma bunătații sale, n'ar trebui să lipsească din nici o casă.

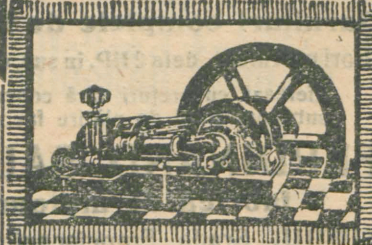
Expedarea se face zilnic, pe lângă trimiterea banilor înainte, și costă: 1 doză 70 fil., 4 doze cor. 3.16; 10 doze cor. 7.— și se trimit francate în toate stațiunile.

B. FRAGNER, furniser de curte c. și r. farmacia „La vulturul negru”, Praga, Kleinseite, Colțul dela Nerudagasse Nr. 203. — Depozit în farmaciile din Austro-Ungaria.

Toate părțile ambalajelor poartă „Marca scutită prin lege”

Motoare recunoscute de cele mai bune

Garanția cea mai mare! Modalități de plată favorabile!

Renunitele

MOTOARE DIESEL original „Körting”

felul construcției de stat sau culcat.

Motoare de gaz și benzin.

Garnituri de îmbițit cu benzin și oleiu brut. — Transportare proprie

Noutate surprinzătoare! 1852

Motoare cu oleiu brut

cu conducere de cap cruciș.

Ignaz Gellért & Comp.

Ingenieur-Büro

Budapest, V., Koháry-utca 4.

În Ungaria s'au literat spre cea mai mare îndestulare peste 100 motoare.

Să cereți expensar (ofert) gratuit.

8 zile de probă

trimit la ori-și-cine cu rambursă din orologioarele de mai jos (în care timp se pot schimba ori cere banii retur) și anume:

Orologiu american de nichel	cor. 2.90
patent Roskopf	cor. 3.—
american Goldin	cor. 3.50
de tren Roskopf	cor. 4.—
Roskopf cu 2 capace	cor. 4.50
lat	cor. 5.—
cu 2 capace, imitație de argint	cor. 6.—
de aur 14 carate	cor. 18.—
original Omega	cor. 20.—
deșteptător de concurență, 12 cm. înalt	cor. 2.—
marca Junghaus	cor. 3.—
cu cadran Radium	cor. 4.—
Radium, cu 2 clopote	cor. 5.—
cu muzică	cor. 6.—
ndulă, 75 cm. înalt	cor. 8.—
cu sunet de clopot	cor. 10.—
cu automat de muzică și baterie	cor. 14.—
rotund cu deșteptător	cor. 6.—

Garanție pe 3 ani în scris. — Trimiterea prin rambursă.

Max Böhnel, = WIEN, IV. =

Margarethenstrasse 27/750
1405 Lista de prețuri originală de fabrică se trimite gratis

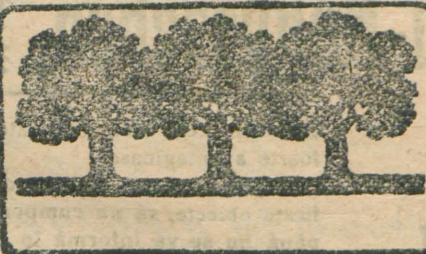
≡ Berea albă și neagră din ≡

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate
124

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu

Banca generală de asigurare mutuală

„Transsylvania”

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)

recomandă încheierea de

767

asigurări pe viață în cele mai culante condiții de polițe (pentru învățători confesionali și preoți români avantajii deosebite).

Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3% =

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig. Asigurări mixte cu solvirea necondiționat de două ori a capăt.

Asigurări de foc deasemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transylvaniei”, sau plătit prin acest institut:

Pagube de incendiu	K	5.755,858.27
Capitale asigurate pe viață		5.635,328.12
In total a fost la Transsyl- (asig. pe viață		12.067,702.—
vania la 31 Dec. 1913 (asig. de foc		144.436,366.—
Capital de fondare și rezerve		2.696,458.—

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit

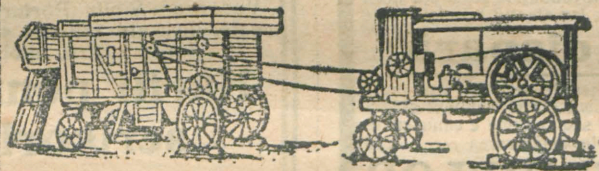
la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori) cari au legături bune la orașe și în provincie, să primească în serviciu totdeauna la cele mai favorabile condiții.

AGRICOLA întreprindere de mașini agricole și motoare

BUDAPEST, V., Kóráll-utca 9

Ce e bun e și ieftin!

Ce e bun e și ieftin!

Motoare de oleiu brut originale svediane și originale Diesel pentru instalațiunile de mori și pentru alte scopuri industriale.

Motoare de benzin și oleiu brut pentru garnituri de t'ierat, cari funcționează în toată țara spre deplină îndestulare a cumpărătorilor.

Se află pururea în depozit.

1871

Prețuri moderate. — Condițiunile cele mai favorabile de spivire în rate pe mai mulți ani. — Catalog de prețuri și deslușiri de specialitate se dau la cerere gratuit și franco.

— Corespondență românească. —

MOBILE lucrate solid și conștientos

se pot comanda la

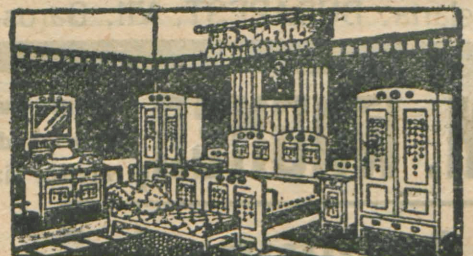
EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în:
mobile de tot felul pentru tineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, instituta, cafenele și restaurațiuni

— Telefon Nr. 47 —
cu legătura în com. întreg

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice

La comanda dela orice firme, despre care ai aflat din Foaie, să amintesti totdeauna, că ai citit inseratul respectiv în „Foaia Poporului” ca astfel să îți servești bine, gabnie și talent!